NĂM THỨ CHÍN SỐ 414

4 XỨ

ĐUỐC NHÀ NAM

BÁO XUẤT BẢN HẰNG NGÀY

Chủ-nhiệm: NGUYỄN-VĂN-SÂM

51-53 Rue Mac-Mahon — Dây thép nói số 21.223

Tổng-lý: TRẦN-QUANG-AN

NGÀY THỨ BA 11 MAI 1937

GIÁ BÁO

MỘT NĂM..	12$00
SÁU THÁNG..	6 00
BA THÁNG..	3 00
MỖI THÁNG..	1 00
MỖI SỐ..	0 04

Mua báo tính kể từ ngày 1er hay 16 mỗi tháng và phải trả tiền trước

Loài người phải có hoàn-cảnh, nên phải ứng phó với hoàn-cảnh để sống. Mà muốn ứng phó với hoàn-cảnh lại phải tùy địa-vị xã-hội của mình mà nhìn nhận một chủ-nghĩa.

Chớ người mà không chủ-nghĩa thì là người gì?

THỢ ĐÌNH-CÔNG BA-SON ĐỊNH BIỂU-TÌNH

30 người bị bắt nhưng thả ngay. Cuộc điều đình đương tiến hành

9 giờ sáng hôm qua, ba đại-biểu của thợ đình-công Ba-Son đến hầu ông thanh-tra lao-động để điều-đình giải-quyết cuộc đình công.

Trong khi ba đại-biểu vào hầu ông thanh-tra lao-động thì độ 300 thợ đình công ngồi chờ chung-quanh toà-án vì phòng giấy ông thanh-tra lao-động ở trước toà án — Hình như họ sẽ định rằng nếu cuộc điều đình không kết quả thì họ sẽ biểu tình. Nhưng giữa lúc ấy có lính cảnh-sát đến giải-tán 300 thợ đình-công kia.

30 người trong đám ấy liền sắp hàng kéo nhau đi về phía đại lộ Norodom. Lính cảnh sát liền bắt tất cả chở về bót.

Nhưng độ 10 giờ thì cả 30 người đều được thả về.

Đến 3 giờ chiều hôm qua thì ba đại biểu của thợ đình công đã vào Ba-Sơn để điều đình một lần nữa

Tỉnh Gia-định có nhiều cuộc biểu-tình

Hôm qua, ở nhiều nơi trong tỉnh Giadinh có cuộc biểu tình của dân chúng.

Ở An-lộc có 150 người.

Ở Quới-an có hơn 200 người biểu tình xong thì giải tán, rồi biểu tình lại tới ba lược

Ở Tân-đông-trung có 150 người biểu tình, cũng ba lược.

Ở Xuân-hòa tới 200 người biểu tình cũng ba lược.

Ở Trung-chánh tây đoàn biểu tình tan rồi tiếp, có tới ba lần cách nhau từ giờ trong khoảng 4 giờ rưỡi [illegible] 6 giờ rưỡi.

Ở Mỹ-hoà có tới 150 người cũng biểu tình đi lại tới ba bốn lần.

Ở Bà-quẹo cũng có biểu tình mà làng lính không để ý tới, mặc dầu biểu tình tới hai tiệp, số người tới 5 hay 6 trăm.

Ở Hóc-môn cũng có dân biểu tình; chúng kết từ đoàn chia ra làm nhiều khóm,

Các cuộc biểu tình nầy dân chúng đều hô một khẩu hiệu như nhau:

Bỏ giấy thuế thân.

Tha thuế thuốc lá!

Giải quyết cuộc đình công của thợ Ba-son.

Có tin gì thêm chúng tôi sẽ đăng tiếp

Chuyện thị-phi

Như-Hoa ở báo Saigon là người Robot

=+=

Bạn đọc đã biết Robot là người máy bên Huê kỳ, các nhà khoa học chế nó ra để sai vặt. Biết như thế các bạn sẽ trách Trường-Tiểu sao lại đem cái người máy mà ví với anh bạn đồng-nghiệp là Như Hoa.

Không, ví như thế, Trường-Tiểu đã nâng cao giá-trị anh Như-Hoa lắm vậy. Nếu muốn mạt-sát, Trường Tiểu đã gọi anh là bù nhìn giữ-dưa, vì thứ nầy người ta bán nó chỉ vài cắc bạc chớ có mắt tới một vài ngàn như giá bán Robot đâu.

Mà tại sao Trường Tiểu lại gọi anh Như-Hoa, một đồng-nghiệp dễ chịu, ở báo Saigon là Robot?

Vì chính anh đã thú thật anh không phải là người trong nhơn-loại nhưng anh chưa tự xưng anh là gì. Thì, ở mục *Tranh-Xã-Hội* của báo Saigon ra bữa thứ bảy rồi, anh Như-Hoa đã nói rằng anh không theo chánh đảng nào, vì chánh-đảng nhiều quá, không hiểu nó thế nào và không biết cái chủ nghĩa nào là đúng mà theo; anh chỉ theo bao nhiêu bạn đọc của báo Saigon mà thôi. Đó, tờ cung-khai của anh chỉ ra anh là vật siêu-hoàn-cảnh, nghĩa là anh không cần ứng phó với hoàn-cảnh.

Không nói là anh có ý khoe tài học mình mà kỳ thật là chưng cái dốt ra, Trường-Tiểu chỉ lấy chỗ siêu-hoàn-cảnh của anh mà gọi anh là người Robot mà thôi.

Chỉ có người Robot mới hành động những việc để phụng-sự cho người tạo ra nó; hành-động một cách thản nhiên không có chú tới sự trở ngại của hoàn-cảnh.

Chớ loài người thì khác, ai cũng phải có sức ứng-phó với hoàn-cảnh để mà sống. Vì có ứng-phó với hoàn-cảnh mới có nghĩ tới chủ nghĩa nầy chủ nghĩa nọ. Hồi hồng-hoang, người phải tranh-đấu với thú dữ, mà chủ nghĩa bộ lạc sanh ra; kế đó bộ-lạc tranh giành với bộ-lạc; mà chủ nghĩa quốc-gia sanh ra; rồi vì quân chủ chuyên-chế, chủ-nghĩa dân-chủ sanh ra; tới nay chủ-nghĩa dân-chủ bị giai-cấp tư-sản lũng-đoán, thì chủ-nghĩa xã-hội lại sanh ra.

Muốn ứng-phó với hoàn-cảnh để sống, hễ là loài người ai cũng cần có một chủ nghĩa, nghĩa là theo đuổi một lý-thuyết chánh-trị gì để thiệt hiện nó ra, và lý thuyết chánh trị là cái phương pháp tổ-chức cái việc chung mà ở luận điểm nó đã thành là có lý.

TRƯỜNG-TIỂU

(Coi qua trương 6)

Xin lưu ý

Thơ từ và tiền bạc gởi về cho nhà báo xin đề cho Directeur du Đ. N. N. hoặc Administrateur du Đ. N. N. Các bạn đọc và các nhà đăng quảng-cáo xin nhớ cho.

TIỀN BẠC GỞI VỀ ĐỪNG ĐỂ TÊN RIÊNG CỦA AI CẢ.

Xin lưu ý giùm

XIN NHỚ — **ĐÊM MAI**

THỨ TƯ 12 MAI ĐÚNG 8 GIỜ

Ở NHÀ HÁT TÂY SAIGON

Có đoàn ca vũ Mai-Hoa ở Thượng-Hải gồm có hơn 10 cô gái tuyệt đẹp ca múa. Các cô đào hát nổi tiếng ở xứ ta hiệp lại diễn một lớp tuồng **khó nhứt**

TRẢM-TRỊNH-ÂN

ĐỂ GIÚP CHO HỘI A. J. A. C.

Giấy bán đã gần hết, mau đến 51 Rue Mac-Mahon để giữ chỗ trước. Từ sáng thứ tư một ít giấy còn dư lại sẽ bán tại nhà hát Tây

Giá chỗ ngồi: 2$20 và 1$65

HƠN 300 DÂN LÀNG NAM-PHÚ cầm sẻng cuốc đến phố huyện Phú-xuyên

Xung đột với phu làm đường và cai lính ở huyện

Sáng hôm 6 Mai ở cánh đồng giáp hai làng Nam phú và Nam-quất cùng thuộc tổng Mỹ lâm, cách huyện lỵ Phú-xuyên, Hàđông, độ 2 cây số, nhiều phu đang mãi miết đào đất đắp đường, thì bỗng thấy hơn 300 dân làng Nam phú vừa người lớn, vừa trẻ con kẻ cầm gậy, người vác xuổng, vác đá v.v. xông đến đuổi bọn phu làm ở địa-phận làng Yên-khoái. Thấy chúng làm dữ, bọn phu đành phải tháo lui chạy về báo tin cho viên phó-tổng Đào Đức-Hợp.

Con đường đang đắp ấy thuộc địa-phận sáu làng Mỹ-lâm, Nam-quất, Khai thái, Ứng-Hòa Cổ chế và Yên-khoái phải đắp để giữ lúa, mà trách-nhiệm đứng coi cho các làng đắp đường về phần phó tổng Hợp.

Lập tức viên phó tổng trình với huyện Phú-xuyên. Ngay lúc ấy hơn 300 dân làng Nam-phú cũng đã kéo tới đến phố huyện. Rồi chúng chia tản mác ra mỗi người đứng một ngả và chỉ cách đồ ba bốn chục người lực lưỡng kéo vô huyện nha,

Họ vào huyện không làm việc gì bạo động, chỉ xin hầu chuyện cùng quan huyện.

Không muốn để cho bọn họ dường đột vào nơi công môn sợ xảy ra việc bạo động, ông huyện Phú xuyên Vũ văn Nhạc bèn sai lính đuổi ra, bảo họ nếu có muốn kêu việc gì oan ức thì phải làm trình, ông sẽ xét sau, hoặc cử đại biểu tới ông mới tiếp, chớ kéo rất đông người đến mà phần nhiều lại say rượu thì ông không tiếp. Dân cũng hãy còn ồn ào. Sau cùng ông huyện đuổi hết ra và sai đóng cửa lại không cho một người nào được vào cửa.

Sau khi bị ông huyện sai lính đuổi ra, bọn dân Nam phú lại kéo cả đến đầu làng Thao-chính, cách huyện nha Phú-xuyên độ 5, 6 trăm thước, đứng bàn tán với nhau. Rồi họ đồng tình với nhau, cả bọn mỗi người cầm 1 con dao xông vào chặt hết cả cây cối của những nhà thuộc làng Thao-chính. Xong chúng lại kéo đồ một vài nhà bếp làm lấn lên địa phận làng họ.

Dân làng Thao-chính thấy vậy không hiểu vì cớ gì, nên cả huynh thứ trong làng cho người đi dặn hết các nhà cứ tha hồ cho chúng tàn phá cây cối chỉ trừ khi nào chúng lôi kéo đến nhà của dân ở hoặc phá phách đồ đạc mới ngăn giữ, còn chúng làm gì ở bên ngoài cũng cứ mặc.

Lý dịch làng Thao chính có chạy tới báo ông huyện.

Thấy họ hoành hành như vậy, ông huyện Phú xuyên chỉ bảo lý dịch làng Thao chính nên về giữ trong làng, không được cho đàn em xung đột với chúng, còn một mặt ông bảo chánh hội lý trưởng và trưởng bạ làng Nam-phú ở lại huyện, sợ cho về thì bọn kia trong lúc nóng dữ lại làm liều chăng?

Vào khoảng độ 15 giờ trưa khi bọn dân Nam phú đã chặt hết cây cối của làng Thao chính, bấy giờ họ mới bảo nhau trở về làng, rồi đánh trống gõ mõ, rao khắp làng già trẻ, lớn bé đều kéo cả ra đình. Chúng bắt lợn làm thịt ăn uống vui vẻ lắm.

Buổi chiều thấy dân Nam-phú lại kéo đến làng Thao chính đông hơn buổi sáng, ông huyện bận việc không tới được bèn phái viên lục sự Nghiêm Xuân-Soạn và viên thừa phái Khương Xuân-Huê đem cai cơ và lính đến giải tán. Bọn dân Nam phú nhất định không nghe, bảo phải để cho họ đến huyện « hỏi xem » ông huyện vì cớ gì lại không xử việc họ đòi chỗ đất bị làng Thao chính chiếm, và lại ruộng của họ phải nộp thuế cho nhà nước mà sao dân các làng lại tự tiện lấy đất đắp đường?

Không muốn cho việc phải dằng dai mãi, cai cơ bèn xô đẩy bọn họ, nhưng họ không chịu, đôi bên càng găng. Lời đi tiếng lại, sau cai cơ và một người lính cùng dân làng Nam-phú xung đột. Tuy vậy không ai bị thương.

Bên lính kém thế phải lùi. Tới 6 giờ chiều, tình hình đã bớt găng viên lục sự bèn bảo dân cứ về sáng hôm sau quan huyện sẽ xét.

Dân Nam phú bằng lòng, nhưng dặn lại viên lục sự phải nhớ lời và đúng hẹn, nếu không họ sẽ lại kéo đến đông ở huyện.

Vì sao xảy ra vụ nầy?

Nguyên dân làng Nam phú phẫn uất, đã chứa sẵn mối tử thù ở trong lòng từ lâu vì dân làng Thao chính chiếm đất của làng họ làm nhà ở. Dân làng đã nhiều lần làm giấy đòi lại nhưng quan trên chưa xử cả. Rồi cứ hết huyện lại đến tỉnh, từ tỉnh lại về huyện có tới hàng tập đơn của dân làng Nam-phú khiếu dân làng Thao chính chiếm đất ruộng của họ.

Cứ mỗi lần dân làng Nam-phú đi kiện, thì lại thấy việc kéo dài mãi ra. Tới nay cái kiện này đã được 20 năm có lẻ rồi.

Không những thế mà thôi, nay dân làng Nam-phú ai thấy tự nhiên dân sáu làng nói trên kia tự tiện cho phu ra đào ruộng của họ đắp đất lên đường, thành ra ruộng nương của họ bị thiệt hại nhiều.

Cho là mình bị ức hiếp quá, họ bèn họp nhau mang sẻng cuốc tới xem lại địa giới, thấy chỗ nào đào ruộng của họ đắp đường là họ bày đường đi.

Khi đã bầy xong khúc đường thuộc địa phận làng Yên-khoái, tiện thể họ lại kéo đến phố huyện và huyện nha Phú-xuyên định kêu về việc lấn giới bạn kia.

Nhưng vì ông huyện Phú-xuyên thấy họ kéo đến nhiều và trong tay họ lại cầm đồ vật bằng sắt nên sai lính đuổi ra không tiếp và bảo về làm đơn rồi xét sau.

Thấy ông huyện bảo vậy họ lại càng tức mới kéo cả đến làng Thao-chính gây sự. Cũng may, huynh thứ làng Thao chính khéo giữ được bọn trai trong làng, nên tuy dân dinh làng Nam phú làm dữ như thế mà không xảy ra án mạng.

Sáng hôm sau..

Sáng hôm sau, ông huyện tới làng Thao-chính và cho đòi tất cả bọn lý-dịch, kỳ hào làng Nam phú tới để phân xử. Công việc còn chưa ngã ngũ ra sao.

40 THỢ ở hãng dầu Nhà-Bè đình-công

Hôm qua 40 thợ giữ việc vận tải dầu ở hãng dầu nhà Bè đã đình công.

Nguyên nhơn?

Anh xếp mới tên Fr . . . cho rằng ông già Huỳnh-văn-Nhơn làm việc dưới thu xài dầu mỡ nhiều quá nên để ông ta « lên bờ » một tháng. Anh Fr.. đem người mới nẩy xài dầu mỡ nhiều hơn ông ta thì sẽ cho ông ta làm lại.

Còn nếu xài ít hơn thì ông ta sẽ bị đuổi.

Một tháng qua hình như cuộc thí nghiệm đã cho anh xếp Fr.. biết rằng người thế ông già Nhơn đã xài hơn ông a 30 %. dầu mỡ.

Tuy vậy không biết vì lẽ gì ông già Nhơn bị đuổi. Thợ giữ việc vận tải cho rằng ông già Nhơn bị đuổi vô cớ nên cùng nhau đình công để xin cho ông ta làm lại.

Ông Nhơn giúp việc cho hãng dầu nhà bè đã 9 năm rồi.

Vì sao có cuộc khám xét ở báo quán La Lutte?

Ông bồi thẩm Estève đã bắt đầu xét những giấy tờ đã tịch thâu

Vì sao có cuộc khám xét ở báo quán La Lutte và ở nhà hai ông hội đồng lao động Thâu và Tạo hôm thứ sáu vừa rồi?

Đó là câu hỏi của nhiều người ở đây.

Theo cuộc hỏi của chúng tôi thì khám xét nầy do cuộc biểu-tình của nông dân ở Càng Long (Trà-vinh) hôm thứ sáu 7 Mai vừa rồi mà ra.

Số là trong cuộc biểu tình nầy có đến 60 nông-dân bị bắt giam và hình như có nhiều người bị thương vì bị làng và lính đánh để giải tán.

Một số nông-dân ở Tràvinh ngay hôm ấy đã đánh giấy thép lên cho báo La Lutte để nhờ can thiệp trong vụ nầy.

Cái giây thép ấy bị tịch thâu. Nhà chức trách ở đây thấy cái dây thép ấy nghi rằng có một giây liên lạc giữa nhóm La Lutte và dân biểu tình ở Càng Long.

Vì vậy mới có cuộc khám xét kia.

Trong khi khám xét, nhà chức trách chỉ tịch thâu những thơ từ bằng chữ quốc ngữ thôi. Còn giấy tờ khác không động đến.

3 giờ chiều hôm qua hai ông Thâu và Thữ đã lên phòng bồi thẩm để chứng cuộc khui những bao thơ những giấy tờ đã bị tịch thâu được tại báo quán La Lutte và tại nhà ông Thâu. Ông bồi thẩm Estève đã bắt đầu khám xét những giấy tờ ấy.

Hình như những giấy tờ ấy, chỉ là 10 cái thơ bằng chữ quốc ngữ không quan hệ cho lắm

Lại một người ăn cắp sắt vụng bị bắt nữa

Mấy lúc gần đây ở Saigon có cái phong trào buôn bán sắt vụng rất thạnh hành! Bao nhiêu sắt ai bỏ ngoài đường lâu nay cũng bị tiêu tan đi mất hết, mà thủng thẳng các tờ báo hằng ngày ở đây lại có đăng nhiều vụ trộm sắt mà nhiều kẻ gian nhơn đã bị bắt.

Trưa hôm qua đây có tên Võ-văn-Lan, lén đến sở pháo binh (Artillerie) ăn cắp sắt vụng bị bắt tại trận.

Hôm qua Lan đã bị giải tòa.

ĐÔNG KINH

Có phiến động

Theo tin ở Tokio ngày 8 Mai thì 30 đại biểu của thợ thu ền sở vận tải công cộng vừa bị nhà đương cuộc bắt. Có hơn một trăm người giúp việc sở ấy thuộc vào nghiệp đoàn lao-động bị đuổi ra khỏi sở vì có can thiệp vào việc phiến động của nhơn viên xe autobus chạy trong vùng Tokio.

Những phương pháp bắt bớ xua đuổi ấy chưa đàn áp được sự rối ren.

CHÁNH-PHỦ TÂY-BAN-NHA QUYẾT GIỮ BARCELONE

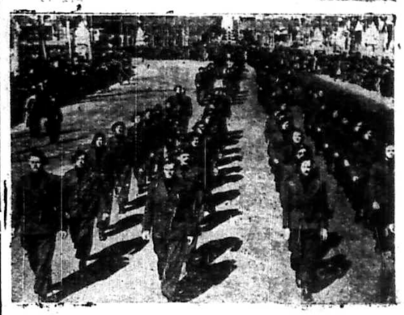

...Vì vậy nên vừa rồi đã mộ thêm nhiều binh lính. Đây là một đạo binh cầm từ sau khi tuyên thệ xong liền đi biểu-diễn ở các con đường trong châu thành Barcelone.

XUNG-ĐỘT Ở TOULOUSE *trong dịp lễ J. d'Arc*

Nội-các Léon Blum lại được tín-nhiệm

TÂY-BAN-NHA

Tình-thế ở Catalogne thêm nghiêm trọng

Paris, 9 Mai.— Theo những tin-tức từ Catalogne vừa gởi về thì tình-thế ở Catalogne càng thêm nghiêm-trọng. Cuộc biến-loạn do quân vô chánh phủ gây ra ở Barcelone đã lan rộng ra đến các tỉnh.

Hôm thứ sáu vừa rồi một toán quân vô chánh-phủ núp ở Tortosa đã chặn đánh một toán quân của chánh-phủ Valence.

Ở Barcelone, quân vô chánh-phủ lại vừa mới toan ám-sát lãnh-tụ đảng xã-hội dân-chủ. Người ta cho hay rằng thống-tướng Pozas đã thiết quân luật rồi nhưng không đủ sức để buộc dân chúng tuân theo.

Tuy ở Barcelone có hơi yên ổn...

Perpignan, 9 Mai.— Một ấn khách người Mỹ ở Barcelone về, quả quyết rằng Barcelone tình thế đã yên ổn rồi. Xe điện, xe ô-tô-buýt đã bắt đầu chạy lại như cũ. Các chuyến xe lửa từ Barcelone đến biên giới đã bắt đầu chở hành khách lại như trước.

Hình như tình thế ở Barcelone đã được yên ổn. Công việc đã bắt đầu làm lại, các tiệm cà phê và các rạp hát bóng cũng đã mở cửa.

Theo tin chánh phủ thì trong cuộc biến loạn vừa rồi có tất cả 213 người chết và 400 người bị thương.

Chánh phủ Valence đã quyết định mở cuộc điều tra để trừng phạt rất nặng nề những người phạm tội phiến loạn.

Chánh-phủ đã bạ lịnh thâu hết binh khí của dân chúng và bố gặp những nơi kiểm-soát ở biên giới, ở các con đường và các hải-cảng thuộc dưới quyền của mình.

Lại lầm !

Toulouse 9 Mai.— 16 chiếc máy bay của chánh phủ Tây-ban nha vì bị trời xấu nên hạ lâm xuống Toulouse.

Nhà chuyên trách ở đó đã quyết định cho máy bay của mình kèm theo 16 chiếc máy bay ấy ra biên-giới để trở về Tây-ban-nha.

29 người Mỹ bị án vì không tuân theo điều ước bất can dự

29 người Mỹ bị bắt ở Muret trong khi họ định trốn qua Tây ban-nha đã bị tòa trừng trị phạt mỗi người 40 ngày tù vì tội phạm vào điều ước bất can dự.

Quân quốc-gia vẫn ở mặt trận Biscaye

Tại mặt trận Biscaye ở Guernica, quân quốc-gia đương làm chủ dãy núi Sollube là nơi có thể đóng quân để kiểm sát các miền Bermeo, Durango và Bilbao. Họ đã đến gần Munguia. Qua khỏi dãy núi Sollube quân ấy đã chiếm được Arcl urraga, Truendie, Golenzabal, Manuas, Triton, Olazarreta, Abarrebegoa, Iturrieta và đương ở cách hải cảng Altra 19 cây số. Nhiều đội binh quốc-gia mới tập-trung tại các tỉnh Castille, Léon, Aragon, Navarre, và Gronde.

Ở Gijon có tin rằng quân chánh-phủ đã chiếm được Rivielle, ở vùng Pelmonte và ở phía nam Tolede.

PHÁP

Nội các Léon Blum lại được tín nhiệm

Hạ nghị viện đã bỏ thăm tín nhiệm nội các Léon Blum bằng 380 lá thăm thuận chống với 199 lá thăm nghịch.

Không cấm cử hành lễ Jeanne d'Arc: nhưng từ nay lễ ấy không còn có tánh chất chánh trị nữa

Paris 9 Mai —. Ông Tổng-trưởng bộ Nội vụ thông tư rằng chánh phủ không có ý muốn làm cho lễ Jeanne d'Arc mà vẽ long-trọng, tuy vậy Chánh-phủ có phận sự phải ngăn ngừa những sự xung đột có thể xảy ra vì tánh chất chánh trị mà nhiều cơ quan

Coi qua trương 6

TẠI RẠCH BÀ-TÀNG

Một đứa nhỏ té sông chết

-+-

Tại rạch Bà-Tàng Bình-đông Cholon, hôm qua người ta có vớt được một cái tử thi một đứa bé đã chết lâu rồi. Hỏi ra mới biết đứa bé tên là Huỳnh-kim Huê dit Huỳnh-kim-Nam, con của anh Huỳnh-văn-Chưa và thím Nguyễn-thị Cu, quê quán ở Thủ-dầu một, có ghe buôn bán dậu tại rạch Bà-Tàng.

Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Quán Ven Đường (microfilm Thư Viện Đại học Cornell). Chủ quán Huỳnh Chiếu Đẳng.

Chuyên trị bịnh lao

Giây thép nói : Saigon 21.376
102, CHASSELOUP-LAUBAT
(sau vườn Bồ-Rô)

Docteur PHAM-NGOC-THACH

Cựu Lương-y đại dưỡng-đường
thành phố Paris tại Hauteville

Chuyên trị :
BỊNH LAO, PHỔI, CUỐNG HỌNG, LỖ MŨI...

Máy quang tuyến điện (Rayons X)
Phòng thí nghiệm đàm, máu

Buổi sáng : từ 8 giờ tới 12 giờ
Buổi chiều : từ 3 giờ tới 6 giờ

CLINIQUE DE SAIGON

DƯỠNG-ĐƯỜNG SAIGON

Docteur LÊ-HƯNG-LONG
98, Rue Pellerin — SAIGON

Tại dưỡng đường nầy có phòng khán bịnh riêng để tiếp thân chủ hằng ngày, có nhiều phòng để nuôi bịnh và bảo sanh sắp đặt theo kiểu kim thời. Mỗi phòng đều có giường ressort tủ kiến, bureau, lavabo, bồn tắm hay là douche, sạch sẽ, khoản khoát cao ráo mát mẽ và êm tịnh. Có phòng mổ xẻ và đỡ khó có chỗ riêng để thử máu, và kiếm các vi trùng độc.

Cách điều dưỡng rất kỹ lưỡng.
Sự ăn uống đúng vệ-sanh.

TRỊ CÁC CHỨNG BỊNH VÀ CHUYÊN MÔN

Những bịnh về đường tiểu tiện đàn ông, đau cật, thận, bọng đái, phong tình, v. v. Các bịnh đàn bà : đau huyết, đau tữ-cung huyết bạch, sữa tữ-cung cho có thai, đẻ khó, hư thai v. v...

Docteur LÊ-HƯNG-LONG
De la Faculté de Médecine de Paris
Lauréat du Prix Tuffier de Chirurgie
Ancien élève de l'institut Pasteur PARIS

TIN TRONG NƯỚC

TIN BẮC-HÀ

Hai ông Trịnh-văn Phú và Ng-văn-Tiền bị bắt

Theo tin điển ở ngoài Bắc mới gởi vô thì hai ông Trịnh-văn-Phú quản-lý, và Nguyễn-văn Tiến chủ-nhiệm báo Lao-động (Le Travail) ở Hanoi đã bị bắt và tống-giam.

Nếu chúng tôi nghe không lầm thì hai ông bị bắt bớ như vậy không phải là vì bị tòa lên án trong mấy vụ chánh-phủ kiện hai ông mới đây. Trái lại, hai ông bị tống giam và truy-tố lần nầy về một tội khác nữa : Tội vận-động khuấy rối cuộc trị-an khuynh-phúc chánh phủ. Dư-luận Hà-thành khi hay tin trên đây hết sức chấn - động, sôi nổi.

Chờ có tin thêm chúng tôi sẽ cho bạn đọc hay tiếp.

Hương - quản bắn chết đầu đảng ăn cướp

Đêm 4 Mai vào khoảng 12 giờ khuya một toán cướp gần 50 đứa đến đập cửa nhà lầu bà hương phụ Xả Long tại làng Tân hưng Sốc giông ở nữa đường Bang-long (Soc trăng) tên là thị Um rồ xông vào cướp của.

Giữa khoản đêm khuya tịch mịch tiếng đập cửa tiếng la làng inh ỏi kêu tỉnh một vùng. Đằng xa trông lại phía nhà bà Um ánh sáng mấy cây đèn mặt chói sáng lòa trông đám lửa lúc ẩn lúc hiện lao nhao bao tên cướp lại qua.

Một tên chánh đảng dạng dửng thị oai đang dồn sức bạn tè xông vô nhà lục xét. Hạ cánh cửa xong bọn cướp liền ùa vào nhà kẻ bửa tủ người trúc rương chỉ để lại ngoài sân vài đứa coi chừng dân làng đến tiếp cứu.

Thường đêm bà Um và 2 người con gái đều ngủ trên lầu, muốn đi lên phải dùng thang dài bắc vào cái lỗ vuông vức chính giữa nhà, và khi lên xong thì dùng một tấm ván dày đậy lại chắc chắn và rút thang lên. Nhờ thế nên tài gia không lo sợ gì đến tánh mạng cả.

Lúc bọn cướp đến đánh bà đã hay nên mở cửa sổ trước nhà quăng miếng chai bể xuống đầy sân, bỗng có một phát súng nổ, bà sợ hãi tên phải đóng cửa lại ngồi êm không dám rục rịch.

Không thể lên lầu được, bọn cướp liền vơ vét đồ đạc phía dưới, nào bàn, ủ, ghế đều bị bửa ra từng mảnh cả. Trong lúc chúng đang quấy rối trong nhà, có người hay kịp chạy đến nhà việc cách đó không xa, đánh trống tụ dân và đánh mõ tới một lên inh ỏi. Không bao lâu thầy hương quản Kỳ, xách súng chạy đến đốc suất dân làng đến nơi tiếp cứu, còn một mình thầy cấp súng xuống mé sông đi lần lại phía nhà bị cướp, vì thấy sợ bọn cướp có hờ trước chận đường chăng ?

Khi đến gần, thấy bèn núp dưới mé sông, chỉa súng lên trời bắn chỉ thị n một phát rồi chỉa súng vào bọn cướp đứng trước nhà mà bắn.

Đoành ! Một tên cướp trong bọn ngã xuống đất, đạn bay tới trúng gảy chơn. bọn cướp thấy thế bèn cõng tên bị thương và hò nhau bươn về miệt Bang-long. Tên chánh đảng gan dạ không chịu chạy theo, lại xách dao chạy phăng đến chỗ thầy hương quản núp mong hạ sát để báo thù cho đồng đảng.

Thấy thế nguy thầy liền chỉa súng ngay tướng cướp ấy mà bóp cò, tên đó bị đạn nơi chưn té xuống đất rồi mau mắng bằng hái lồm cồm ngồi dậy xông tới nữa. Thầy Hương quản liền dợ súng nhắm ngay ngực nó mà bóp cò không kịp la tướng cướp ấy té nhào xuống đất chết trên vũng máu, ngực bị đạn súng musqueton bắn vỡ ra và thấu tận sau lưng. Thế là rồi đời một tướng cướp lợi hại.

Sau đó nhà chức trách có mở cuộc điều-tra. Không một ai biết kẻ cướp ấy tên họ gì, người ta định nó ở xứ khác đến chớ không phải là dân làng Tân-hưng.

Nhà chức trách cũng có bắt được một cây súng giã và một viên đạn cỡ 16 còn y nguyên.

Số tiền bị cướp, quần áo, và tủ bàn bị bửa hư hao tính phỏng cả thảy có gần 1.000 bạc.

Trong lúc bọn cướp xông vô nhà, một tên bạn trong nhà nhảy ra liều mạng cự địch, bị chúng chém một vết dao trên đầu nhào tố, song may bịnh tình không lấy gì làm nặng.

Thơ không niêm kính gởi
Quan Thống-đốc Nam-kỳ

Chúng tôi có tiếp được một bức thơ không niêm của dân tỉnh Bạc-liêu gởi cậy đăng. Cứ theo chúng tôi nghe thì ở trong tỉnh Bạc-liêu còn nhiều người khác cũng cùng ở một địa vị với những người đứng trong đơn nầy. Nghe đâu họ đã có đầu đơn vào quan chánh Chủ-tỉnh Bạc-liêu và đã nhờ các Nghị viên địa hạt tỉnh ấy can thiệp đặng xin kiện đất hổ cư mà trên nửa thế-kỷ nay ông bà họ chiếm hưởng và truyền lại cho họ.

Năm 1935, ở Bạc-liêu đã có một lần dân âm sôi nổi về vụ công thổ làng Hòa bình. Chánh-phủ đã giải quyết vấn đề ấy xong xuôi và đã cho dân thuận mãi đất thổ cư của họ xưa nay chiếm cứ.

Chúng tôi định ninh chuyện nầy Chánh-phủ sao sao cũng chiếu theo luật « Prescription » mà tra xét vấn đề nầy một cách khoan hồng và công sẽ cho dân thuận mãi đất của họ như đã cho thuận mãi đất công thổ làng Hòa bình.

L. T. S.

Kính bẩm quan Thống-đốc

Chúng tôi đứng tên là :

Ngô văn-Hiền 42 tuổi, Ngô-văn-Pháo 66 tuổi, La-văn-Dần 36 tuổi Ngô-thị-Thạnh 68 tuổi Ngô-văn Diễn 58 tuổi, Khưu-Ấn 72 tuổi Lâm-thị-Cảnh 33 tuổi, Ngô-thị-Luôi 68 tuổi, Lý-văn-Nghiêm 34 tuổi Dương-ầu-Trường 32 tuổi.

Chiếm cứ trong sở đất tờ thứ 10ef làng Vĩnh-Lợi đều ở tại làng Vĩnh-Lợi (Bêntre).

Đồng đến bẩm thượng - Quan rõ.

Đã trên nữa thế-kỷ nay, ông bà chúng tôi chiếm cứ trong sở đất số 16 tờ thứ 10ef làng Vĩnh-Lợi mỗi người một miếng đất thổ-cư.

Đất ấy trước kia hào ở rừng buội, nhờ ông bà chúng tôi bồi-đắp khai-phá thành-khoảnh, rồi ông bà chúng tôi để lại cho chúng chiếm-hưởng rất yên-ổn đến nay.

Hương chức làng Vĩnh - Lợi đã nhìn nhận lời khai của chúng tôi và đã lập vi bằng ngày 15 Avril 1931, cầu chứng tại Baclieu ngày 27-4-1931, folio 24, case 203, volume 3 và folio 25, case 204, volume 3 ; theo đây chúng tôi có đính theo một bổn.

Đến tháng Aout 1932, đã trong làng Vĩnh Lợi khởi sự đo chúng tôi có cắm ranh đất của chúng tôi bằng trụ đá xanh theo thể lệ. Nhưng đất của chúng tôi không được đo, rồi hội phái viên nhóm tại nhà việc làng Vĩnh Lợi trong tuần tháng Janvier 1937 cho chúng tôi hay quả quyết rằng chúng tôi không có quyền gì trong mấy sở đất của chúng tôi chiếm cứ.

Nghĩ vì chúng tôi chiếm cứ đất ấy đã lâu đời (xin xem tờ vi bằng đính theo đây) ;

Nghĩ vì cái trường hợp của chúng tôi giống hệch cái trường hợp của dân làng Hòa-bình chiếm cứ đất công thổ của làng ấy.

Nghĩ vì ông Hòa bình đã được phép thuận mãi đất của họ chiếm cứ ;

Chúng tôi kính cẩn cầu xin Thượng quan ban hành điều luật «Prescription» cho chúng tôi nhờ và cho chúng tôi xin khẩn đất của chúng tôi chiếm cứ theo thể lệ với đất công thổ làng Hòa-bình.

Kính bẩm

Baclieu le 15 Avril 1937

Tờ chứng thiệt

Chúng tôi đứng tên dưới đây : Hương cã Phạm - thành - Mậu, hương chủ Võ - thành - Hiệp và hương sư Nguyễn văn Thành đều là hương chức đương niên tại làng Vĩnh lợi, tổng Thạnh hòa (Baclieu).

Đồng chứng thiệt rằng :

Tên Ngô thị Luôi, 60 tuổi, ở tại làng Vĩnh Lợi, tổng Thạnh-hòa (Bac liêu) nhà cửa ở trên sở đất nằm số thứ 10 e f. số 16.

Nguyên sở đất nầy của, thuở trước của tên cha thị Luôi tên là Ngô Quới đến cất ở trên sở đất nầy trước khi sở đất nầy bào hổ và cây cối nhiều, tên Ngô Quới ra công bồi đắp mà tạo thành một sở đất nhà, truyền lại cho tới ngày nay đã trên 50 năm rồ.

Nên chúng tôi biết được sở đất nầy số 16 tờ thứ 10ef là ông-nghiệp của tên Ngô-Quới đã chết rồi, nay truyền lại cho con có tên là Ngô-thị-Luôi chiếm ở bấy lâu nay.

Nay chứng

Hương-sư : signé (en caractères chinois)
Hương-cã : signé Mậu
Hương-thân : signé Illisible
Hương-chủ : signé Hiệp
Xã-trưởng : signé Illisible (avec cachet)
Hương-hào : signé Illisible

Enregistré à Baclieu. Le vingt-sept Avril mil neuf cent trente et un, folio vingt-quatre, casé deux cent trois, volume : trois.

Reçu : une piastre vingt-cinq cents.

Le receveur, Signé : Cérighelli.

Trời nóng giết người !

CÁC NHÀ CÓ CON NÍT NÊN ĐỂ Ý

Lúc nầy khí trời độc địa, nóng nực, nên con người mà nhứt là trẻ em thường hay sanh ra ban cua, ban trắng ban đỏ, ban đất, trái trời, trái rạ, trái giống v. v... làm cho nóng nảy trong mình như lửa đốt, hay là cơn nóng cơn lạnh miệng lưỡi khô khan khác nước nhức đầu tứ chi rủ liệt, nếu không sớm trị để lâu sẽ nhập vào Tâm Cang Tỳ Phế làm cho nóng mê mang, sốt, nói xàm hết sức nguy hiểm cho tánh mạng vô cùng, sẵng mau cho dùng thuốc Thối nhiệt-Tán hiệu Ông-Tiên trong 5 phút hết liền. Chắc như vậy :

Mỗi gói. 0$.10

NGƯỜI KÉN XỔ CÁCH NÀO

Dùng thuốc Tiêu xổ hiệu Ông-Tiên cũng đặng vì không đắng không hôi không phạt tì không đau bụng, khỏi cần kiên cữ lúc dùng cứ việc ăn uống như thường nó xổ số đàm đạnh phẩn đơ và sán lãi.

Mỗi gói 0$.10

THUỐC HO BỔ PHỔI HIỆU ÔNG - TIÊN

Trị ho gió, ho phong, ho siếng ho cảm ho ban ho có đàm hoặc không đàm cùng đàn bà có thai mà ho, ho sản hậu dùng đến thuốc nầy quí Ngài cũng sẽ vui lòng khen tặng vô cùng. Mỗi gói một cắc. Có bán khắp nơi và hai chỗ cuộc Saigon, 228 rue l'Espagne — Dakao, 168, Boulevard Albert 1er bàn chạy nhứt.

Dạy thuật

Cách dạy bằng thơ 50 trò rất hay lạ, chỉ rành rẽ dễ hiểu giá rẻ 0$50 (xa thêm 0$10 cước) A muốn lấy chương-trình ảo thuật, xin gởi 0$03 có thơ.

Dạy thôi-miên chung khoá 3 tháng 6$00, (có bảo kiết) do giáo sư VẠN-LÝ-MINH.

Họa hình 50×60 giá 3$00. Xin gởi hình kiểu đến, chiệu gởi C. Rt. không giống gởi trả lại.

Thơ mandat gởi cho :

M. NGUYỄN-THÀNH-LONG
171, Bd Galliéni à Chợquán

N. B.—Ai có điều gì cần xin tới thương nghị.

Thương vợ

PHẢI THƯƠNG CÁCH NÀO CHO NGƯỜI VỢ PHỤC MÌNH LÀ NGƯỜI BIẾT THƯƠNG VỢ

Người biết thương vợ, mua một xoàn cho vợ đeo, cũng chưa phải là biết thương vợ. Thương vợ mua cho vợ một cái xe hơi muôi kiến đi chơi, cũng chưa phải là biết thương vợ.

Người biết thương vợ, biết tội nghiệp cho bà vợ, thì không lúc nào đáng thương hơn là lúc bà vợ có thai, mang nặng đẻ đau, khổ sở trăm bề. Phận làm đàn ông, cũng ráng tìm cách nào cho bà vợ đở chúc khổ. Cái khổ nhứt là lúc bà sanh đẻ Các ngài nhớ mua cho bà hai ve thuốc Dưỡng thai hiệu NHÀNH-MAI uống trước khi sanh. Uống được hai ve thuốc nầy rồi, khi chuyển bụng đẻ liền, đã mau lắm và không đau bụng chúc nào, đứa nhỏ sanh ra khỏi các bịnh, như lên ghẻ, và không ẻo uộc. Thuốc ấy hay lạ lùng lắm, Cho đến đẻ con so, và đứa nhỏ nơi (lớn) mà cũng sanh hết sức dễ dàng và cũng không biết đau bụng là gì.

Tôi vẫn biết việc sanh đẻ là điều trọng hệ. Nếu mon thuốc hiệu NHÀNH-MAI của tôi mà không thật hay. tôi làm quảng-cáo nói dôi tôi mang tội lớn, và hiệu thuốc không thể vững được. Ai có dùng rồi cũng đều khen thuốc NHÀNH-MAI hay lạ thường sanh đẻ một cách mà ai cũng không ngờ được. Thuốc có bán khắp cả Đông-pháp nơi mấy chỗ bán thuốc. Saigon nơi tiệm cô Nguyễn-thị-Kinh góc chợ mới, và các gare xe điện có bán Chợ-lớn Bạch-Loan 300 rue des Marins Mua sĩ do nơi nhà thuốc NHÀNH MAI 298 rue P. Blanchy Saigon.

Sẽ có một cuộc đình công chăng ?

Chúng tôi mới hay tin rằng 60 dân thợ ở một hãng làm sáo và cửa sổ ở đây sắp sửa đình công, để phản đối cái thái độ của người cai-quản sở đó.

Nghe như vì trả lương trễ cho dân thợ, nên họ có phái 5 người đại-biểu đến bày tỏ cảnh khổ với quan Thanh - tra lao-động. Ông nầy đòi viên cai-quản nọ lên để thương-thuyết, và chịu trả trước 20 ngày còn 10 ngày thì hườn lại. Anh em nhận lời nhưng trái lại lúc trở về viên cai quản ấy lại không thâu nhận 15 người đại-biểu ấy nữa.

Vì cớ bất bình đó mà số dân thợ còn lại định đình công.

Thợ lò chén ở Lái-thiêu đến nay còn nghỉ làm

Từ ngày 1er tới nay thợ mấy lò chén ở Lái-thiêu đều nghỉ âm để xin chủ lò tăng giá công nhựt cho họ, 10%. Nhơn công đàn bà hay đờn ông đều phải y giá. Mấy chủ lò không chịu, nên họ phải nghỉ luôn.

Hôm 3 Mai, quan thanh-tra lao động đi với quan chủ tỉnh cùng quan quận đến tận đó để điều-đình với các chủ lò. Quan thanh tra biểu phải tăng giá lên cho bọn làm công y theo giá họ đòi nghĩa là 10%. Trước mặt nhà chức-trách bọn chủ lò hứa sẽ y lời, song đến nay họ cũng chưa thi hành theo lời quan thanh-tra dạy nên nhơn công vẫn còn nghỉ việc.

Trong số nhơn công nầy cũng có một phần người Huê-kiều chớ không phải nhơn công Annam mà thôi.

10 SỰ BIẾT VÀ LÀM LẤY

KHÔNG PHẢI NHỜ AI !

1°) Tự chữa khỏi ngay các bịnh Lậu.
2°) Tự chữa khỏi bịnh Giang - Mai.
3°) Tự chữa cho khỏi Di, Mộng, Tinh.
4°) Tự chữa khỏi bạch đái, kinh xấu.
5°) Tự làm bổ-thận, tráng-dương !
6°) Có thể cầu-tự, an dưỡng, thai.
7°) Biết giao-cấu cho ? hợp vệ sinh !
8°) Biết đủ bịnh ảnh Vi trùng : Lậu, Dương-Mai, Vi trùng ..
9°) Biết rõ các bịnh sinh thực - khí (các bịnh kín của Nam-Nữ)
10°) Biết cả hình Bào-thai từ một tới chín tháng... Vậy cần phải Mua ngay và xem ngay cuốn : « NAM-NỮ BÍ-MẬT CHỈ-NAM » in lần thứ năm giá 0$30. Thơ, mandat để cho nhà xuất bản như vầy : « Nhựt Nam Thư-Quán 102 Hàng Gai HANOI xa mua thêm cước 0$16, gởi contre remboursement là 0$,61.

Muốn mua hàng "NHỰT" tốt rẻ
AU JAPON
46 RUE VIENOT SAIGON
DAINAN KOOJI
SAIGON-HANOI-P.PENH

Cùng độc-giả ở hạt Bêntre

Kể từ ngày 10 Mai 1937, Bổn báo phái viên là M. Trần-năng-Dung, sẽ đến viếng các bạn đọc ở hạt Bêntre, để cổ động và thâu tiền cũ và mới.

Bổn-báo mong rằng các bạn đọc sẵn lòng giúp M. Trần năng Dũng làm tròn phận sự. Bổn báo rất đa tạ.

Đ.N.N

Tiên-tri số mạng

Coi giùm 10 ngày
Từ 1er tới 10 Mai 1937

Trong những ngày coi giùm, xin tùy tâm công-đức

Coi tay theo khoa cổ giáo của người Ấn-độ, và người Ai-cập lưu-truyền (Sancta Kabbala) mà người Tây Phương có công khảo cứu thâu-thái, chiêm nghiệm và truyền-bá ra, nay ở xứ ta gọi là Coi tay theo tây (La Chiromancie nouvelle).

Coi tay rồi — còn coi giùm mỗi người, hoặc Số Tàu (Tiên thiên Thuật số), biết vận mạng chung thân. Không cần biết ngày sanh tháng đẻ. hoặc coi Horoscope (Thiên-văn-Tây) biết số kiếp tiền định. Phải biết ngày sanh tháng đẻ cho đúng.

Vậy Thiện-nam Tín-nữ, ai có tâm sự gì trở ngại đường đời, buồn rầu, đau khổ, sắp tuyệt vọng, tự mình khó giải quyết, nên đến bổn viện mà hỏi cho biết số mạng của mình. Sẽ được ở nhiều yên sáng Chơn-lý, bèn được sáng suốt, có thể tư định ra phương-châm cứu-cánh, sửa-sang và chỉ-dẫn lấy đời mình hy vọng tạo nên hạnh-phúc cho đời hiện tại và kiếp sau.

Coi nhiều cách với giá đặc - biệt 1$00.

(Quí Quan-khách, ngài nào hoan-hỉ tặng thưởng thêm, xin nhận và cảm ơn).

Giá riêng coi cho người nghèo, lao động 0$50

THIỆN-QUAN CƯ-SĨ

182 Bd. Galliéni-Cholon (Chặn giữa ga Hòabình và Anbình) (Ngày trước ở cầu Bình lợi, hiệu Thiện-ân cư-sĩ coi tay coi số là tôi)

Giá lúa gạo

NGÀY 9 MAI 1937

Lúa

Gocong	2.74	Omôn	2.57
Bêntre-Bruri	2.77	Cairang	2.57
Bêntre	2.70	Thốnôt	2.56
Mytho-Tânan	2.70	Longxuyên	2.56
Cailậy	2.60	Châudốc-Blanc	2.[illegible]4
Caibè	2.60	Rouge	2.21
Vinhlong	2.60	Tânchâu	2.15
Bakê	2.60	Sadec-Blanc	2.49
Cânchong	2.62	Rouge	2.16
CàngLong	2.6[illegible]	CAOMÊN	
Trà vinh	2.61		
Baixau	2.62	Battbambang	2.60
Baclièu	2.63	Banam	2.54
Rachgia	2.66	Scàiriêng	
Phuoclong	2.66	Paddy-Rouge	2.10

Gạo

(MỖI TẠ 60 KILO)

Gạo 1/25	3.28
Tấm số 3-4	2.75
Cám trắng	1.65
Cám lức	0.70
Bao lúa mới	20.20
Bao gạo mới	25.20

Bắp và dừa

Bắp đỏ
Dừa khô tư

Cao su

Paris mỗi kilô	10.65
Singapor	0.37 1-2
Londres	10 d 31 1/6

Giá 100 bạc ta

ĐỔI RA TIỀN NGOẠI QUỐC

Tiền Hồng-kong	144 1-2
Tiền Thượng-hải	148 1/4
Tiền Nhựt-bổn	153 7/8
Tiền Singapore	76 3-4

Giá đồng bạc cũ

0$74

Tin tàu

PHÁP QUA

Le Porthos	22 Mai
Le F. Roussel	23 Mai
Le Yalou	17 Mai
TRUNG BẮC VÔ	
Le Claude Chappe	21 Mai
Le Lt. de la Tour	20 Mai
Le Ville d'Amiens	10 Mai
L'Aden	15 Mai
TÀU VÀ NHỰT ĐẾN	
Le Porthos	21 Mai
Le Yangtsé	12 Mai
SINGAPOR TỚI	
Le G. G. Pasquier	13 Mai
QUA PHÁP	
Le Ville d'Amiens	12 Mai
Le Yangtsé	14 Mai
RA TRUNG BẮC	
L'Aden	15 Mai
Le Claude Chappe	10 Mai
Le Yalou	19 Mai
QUA TÀU VÀ NHỰT	
L'Aramis	11 Mai
QUA SINGAPOR	
Le G. G. Merlin	10 Mai

NỔI TIẾNG KHẮP CẢ THẾ-GIỚI

WINCHESTER

Hiệu Đèn và Pile Huê Kỳ
Nhãn « CÂY SÚNG »

Do hãng Winchester Repeating Arms Co New Haven, Conn U. S. A. chế tạo

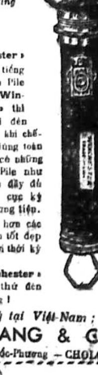

Đèn và Pile hiệu « Winchester » nhãn « CÂY SÚNG » đã nổi tiếng khắp thế-Giới ; ai dùng đèn Pile mà không tiềm được hiệu « Winchester » nhãn « Cây Súng » thì chẳng phải là người biết xài đèn Pile ! Vì đèn và Pile của hãng « Winchester » khi chế-tạo đã nghiên-cứu lắm công phu, nên vỏ đèn dùng toàn bằng loại sắt trắng đúc thành, không bao giờ có những lằn cọ chì ; khỏi sợ ướng hơi đi điển trong Pile như các thứ đèn Pile khác. Còn Pile thời lại chứa đầy đủ sức điện và nhờ ráp mặt kiến tốt, sức sáng cực kỳ quang minh, rọi khắp xa gần, nhiều điều phương tiện.

Đèn Pile « Winchester » còn có cái đặc-sắc hơn các thứ đèn Pile khác là dùng nó ít hao hơi, vỏ đèn tốt đẹp chắc chắn, giá bán phải chẳng, thật rất hạp với thời kỳ kinh tế nầy !

Quí-vị hãy tiềm mua thứ đèn Pile hiệu « Winchester » nhãn « Cây Súng » về dùng rồi so sánh với các thứ đèn Pile khác mới biết lời nói của chúng tôi là đúng !

Tổng đại lý tại Việt-Nam ;
MY - QUANG & Cº
Nº 33, Bd Tổng-đốc-Phương — CHOLON

DÙNG THUỐC BỔ

Xin coi chừng giả mạo

SÂM - NHUNG DƯỢC-TINH hiệu «ÔNG-GIÀ»

Là nhà thuốc bổ thận và bổ huyết hay hơn hết, có danh hơn 60 năm ai dùng rồi cũng đều biết rõ. Nay có thứ giả mạo thật giống. Vậy quí ngài có mua xin nhớ ve thuốc nầy kẻo lầm thứ giả phải tiền mất tật còn suốt đời vẫn bịnh hoạn — Mỗi ve giá... 0p.60

Trữ bán trên 800 nhà đại-lý khắp nơi.

Nhà thuốc trứ danh
VIỄN - ĐÔNG
115 Rue de Paris — CHOLON

Thơ trên lào gởi về...

MỘT BUỔI SANG TÀU

hay là một trận giặc cỏ trên mặt nước Cửu-Long Giang

Trên tàu, người ta đã bàn soạn về một buổi sang Tàu. Người ta lo cho chiếc Massie không có trần và những người đi xa lại phải phơi nắng vài ngày như lớp mực nang trên bãi cát trắng.

Về mùa nầy, nước cạn, chiếc Garcerie không thể nào qua cạn được: hành khách tàu phải chuyền sang trên Pakbinboun. Chuyện đó ai cũng biết; nhưng cái cảnh tượng rối rít ấy thì người xa kẻ gần, chưa ai nói rõ. Tôi cũng thường nghe người ta kể, một lần đi tàu hằng, về mùa nầy là một lần chạy giặc. Tôi không tin, vì cái cảnh tránh trái phá, trái bom, nó vẫn oai hùng ghê gớm lắm!

Thì tình cờ, một chuyến tàu đã buộc tôi liên tưởng một cách khờ khạo và nhớ tới bà đến cái cảnh kinh dị thất thủ. Nói thế thì có người sẽ bảo người làm báo thấy ít nói nhiều. Chỉ bằng tôi cứ nói phăng rằng, cái sang Tàu trước mắt tôi nó giống hệt *một buổi nhà cháy một buổi cháy nhà pha lẫn trò cười và nước mắt sống.*

O

Trời nắng như thiêu. Hành khách như chết thiêu trong cái « lò bát quái »! Chiếc Massie vừa cập một bên Marcerie thì người ta nhao lên, reo lên như một toán cướp gặp mồi.

Nghĩa là người ở tàu Massie thì mừng nay được sang một chiếc tàu có chỗ để ngồi, để nằm để đi đại-tiện và cũng có cái trần để đụt nắng. Trái lại, trên chiếc Garcerie, người ta réo nhau, la nhau chửi nhau để dành giựt một chỗ ngồi, người ta cãi với một thằng Lèo nó đã ỷ cái sức mạnh để dành nửa thước vuông chiếu của một con mẹ đàn bà vừa đi tiểu tiện. Người ta lại cải với một người Chệt vừa xách lần cái va-li; một tiếng, mười tiếng, một trăm tiếng ồn lên, lẫn lộn với tiếng một người Pháp ở hạng nhất đang tiếng đó của hai người đi hạng nhì hạng ba với những tiếng « cô son » « xa-lù » « mẹt » nghe phát gớm...

vì những tiếng hôi tha ấy nó ở cái mồm của một người da trắng dội lên trên tai da vàng và da đen. Thế à trên tàu như một cái chợ một buổi chợ sàm. Một anh đồ đệ của Tưởng-giới-Thạch choảng với một tốp Annam, cũng vì cờ gian bạc lận, cũng vì cái sòng bài cào.

Một cái sống bạc mà, Chệt, Lèo Annam cứ « thả cửa » chém nhau dưới bộ mặt khinh khỉnh của Chaparce.

Một bà già! Bà lão triệu phú tả bảy mươi cái xuân xanh nguyền của một con bé lên mười vì nó dám bóp không như mấy con chệt đấm bóp ở Cholon.

Muốn có đủ thứ tiếng hay bà ông phán ở sở y tế cãi nhau om lên về thuyền lương với bồng mà tưởng như họ đã chia ra hai phe tả với hữu.

Và, muốn cho hành khách đi sâu nhận rõ cái phận « chó má » của mình, nghĩa là đi tàu hạng ba, 4p.50 Vientiane-Savannakhet như một lũ tù đi đày ở Côn lôn Lao-bảo vừa được ân xá, cái ông trời ác nghiệt kia nữa! ông lại tưới cho một trộ mưa dông.

Thế là khỏi cái nạn cháy nhà lại đến cái nạn lụt, dù rằng nước sông Cửu-long-Giang không én một li nào. Những kẻ khốn nạn, thật hành khách hạng ba và hạng nhì là những kẻ rỏ khốn nạn, nguyền rủa, lại cuoảng nhau, lại la cầu cứu như những kẻ còn ngóng đầu kêu với vợ với con trong lúc nước ụp phăng phăng nhận chìm mọi cái thây ma rồ.

Chưa xong, các ngài ạ. Ban đêm, mạnh ai nấy được, may ai nấy phước. Người ta sắp dài dưới màng trời để đợi sáng sớm cuống chân như một bầy heo, ấy đừng bảo tôi nói ngoa tội nghiệp.

Thôi! thô! tôi không muốn chép thêm nữa!.. các bạn muốn biết rõ thì cứ sang Ai-lao, và bạn sẽ rầy tôi chép thiếu sự thật, và nếu tôi chờ các bạn cùng ký vào cái bài phóng sự ngắn nầy, thì các bạn cũng không ngại gì mà không làm một việc kể ra cũng đáng phàn nàn và đáng cho nhà chức trách phải sửa đổi.

[illegible] Đ.V.P.

CẦN DÙNG ĐẠI-LÍ

CONTINENTAL

Là hiệu riêng của những món hàng làm bằng Caoutchouc tốt nhứt tại bên Đức Quốc (Allemagne) gởi sang không hiệu nào sánh kịp sự bền bỉ chắc chắn của nó.

Về ruột xe hơi, xe kéo xe máy Poires kèn, Semelle giầy. Vessie Ballons và Tapis lót trong xe hay ngoài bàn đạp.

Giấy quạt danh tiếng nhứt đã dùng đủ hiệu, kèn hơi và máy cày bảo kiết không hề đăng đến một phân tây.

Có lại trên 10.000p. đồ phụ tùng thiệt hiệu (Pièces d'Origines) cho xe Huê kỳ nhứt là:

CHEVROLET, CHRYSLER FORD và nhiều hiệu khác như;

AMILCAR, CITROEN, DELAGE DELAHAYE, UNIC, FIAT.

Đồ thiệt có dấu hiệu in sẵn vào món đồ, ma giá bán không cao hơn các hãng khác.

SAIGON-AUTO

Ets. TĂNG-QUANG-DI

53 Rue Amiral Rozé — SAIGON

ĐOẠN LỊCH-SỬ NAM-KỲ

khi bắt đầu thuộc Pháp

(TIẾP THEO)

BỨC SỚ CỦA ÔNG NGUYỄN-BÁ-NGHI

Sau ông đại-tướng Nguyễn-tri-Phương bị đạn đồn Biên-hòa thất thủ, vua phái ông Nguyễn-bá-Nghi làm Khâm sai vào thông ảnh quân thứ, ông ta đến nơi bèn phái người giảng hòa, vua không bằng lòng, bèn hỏi chủ ý thế nào, ông tâu rằng: Sự thể Nam-kỳ, duy có một cách « hòa » là có thể làm, không thế sẽ sanh ra nhiều điều biệt ngại. Đại lược tờ sớ ấy như vầy:

« Tôi trước nghe nhà binh nói người Pháp, thuyền thì vượt biển như bay, súng thì mấy lớp sắt cũng bắn lủng được, mà bắn xa đến và mươi dặm, đối với lợi khí ấy, mình cũng thủ đều không tiện cả.. nhưng tôi còn chưa tin.

« Đến năm Thiệu trị thứ 7 (1847) binh thuyền Pháp vào cửa Hàn, chỉ trong mấy phút đồng hồ, bắn nát 5 chiếc thuyền đồng, lúc ấy tôi ở Quảng-nam chính mắt tôi thấy rõ; 3, 4 năm nay, ta chống với quân Pháp, binh không phải không mạnh, đồn lũy không phải không bền; song không thủ thắng được, là vì thuyền súng của họ có chỗ sở trường, nên không địch được, cái tội ở quân thứ, không tự lượng sức, biết người biết mình miễn cưỡng mà làm, nên mang cái nạn thất bại ấy.

« Tôi đến Biên hòa, thấy tình thế nguy bức, bất đắc dĩ phái người sang thương thuyết cùng Pháp soái. Tuy là quyền làm chước hoãn binh, thực ra — theo ngu kiến của tôi — sự thế hiện thời, không thế công mà không phương thủ, không hòa thì không sao định cuộc được.

Trong một tờ sớ trước tôi đã nói: « Trừ cách hòa ra tôi xin chịu tội, và « hòa thì tuy chịu sút ở Namkỳ, sự thể còn có thể làm được, không được, không thể đến đâu...

« Vả lại, nước ta bờ biển kéo dài, từ dùng binh đến nay, binh thuyền thủy, sư, vì tránh chỗ sở trường của quân địch, đều xếp lại không dùng, chỉ cậy pháo lũy để phòng ngự công thủ mà trông cái gương trước, cũng thấy khó khăn, nếu không hòa thì việc kéo dài ra tôi rất lấy lo ngại...

« Về triều Minh mạng Thiệu trị, tiểu binh quân Nghịch Khôi và quân Xiêm la, lúc ấy binh bộ binh thủy, thuyền lớn thuyền nhỏ cho đến tiền lương khí giới sai vận cung ứng rất dễ dang mà đánh quân Nghịch Khôi đến 3 năm mới đi xong việc, đánh với Xiêm la cũng 2 năm mới kết liễu.

Nay Namkỳ 6 tỉnh mà 2 tỉnh mà 2 tỉnh Giadịnh Định-Tường từ miền núi, dưới đến bờ bể, đã về tay quân Pháp chiếm cứ, Vĩnhlong, Biênhòa 2 tỉnh, đường giao thông bị ngăn trở đứt đoạn; Biên hòa lại là nơi xung yếu, dẫu 4 tỉnh có thuyền mà thuyền ấy không sao địch với tàu quân Pháp, nên có binh thuyền cũng là đồ vô dụng.

« Hiện nay quân Pháp đã chiếm cứ Giadịnh rồi, hòa hay không hòa, mình đã chịu phần sút. Nếu hòa mà người Pháp không giao hoàn, chỉ mất tỉnh ấy, mà Biên-hoa, Vĩnh long, An-giang, Hà-tiên còn là của mình; đương lúc đường biển còn giao thông được gỡ sự hoãn cấp trước mắt, để toan việc sau. Nếu không hòa thì họ không chịu ngồi yên của Nam kỳ 6 tỉnh cũng nguy, tôi không rõ nói...

Hiện ngoài thế như ấy mà nội tình lục tỉnh như thế, công và thủ không thi thố ra được. Đã không có thực sự mà trương cái hình dạng bề ngoài, chỉ rước lấy đều tổn hại, nên tôi chủ ý giảng hòa, rất trông bề trên đoán quyết. Bằng làm cách «bàng hai», ở tôi thì phái người qua lại giảng giải ở quân thứ cùng các tỉnh thì không dám trái với triều mạng, hoặc phái người chiêu mộ binh dân đắp đồn lũy làm cách chống cự... người ngoài dòm thấy mình không có thành ý sẽ thi hành thủ đoạn áp chế, e đánh không được gì không được và hòa cũng không được, tôi chả biết xử cách nào!».

Tờ sớ tâu lên, vua phê: đã biết rõ nhưng gắng ra sức cán biện....».

BỨC GIAO BA TỈNH

Năm Tự-Đức 15, (1862) Pháp soái ở Giadịnh đưa thơ nghị hòa, đình thần hội bàn, xin phái sứ thần vào thương thuyết là phải, Phan-thanh-Giản và Lâm-duy Hiệp sang chức chánh phó sứ toàn quyền đại thần. Khi đi, vua rót ngự tửu tuyển hành và khuyến khích. Sứ tới Giadịnh, Pháp soái bức phải giao Giadịnh. Định tường Biên hoà 3 tỉnh và chịu bồi ngân 4.000.000 đồng. Việc ấy thấu đến triều vua ban dụ nghiêm trách đối cụ Ph.Th.Giản lãnh chức tổng đốc Vĩnh Long cùng Pháp soái hiện thuyết để chuộc tội nhưng thương thuyết không hiệu quả, bị cách lưu đến năm Tự-Đức 16 (1863) triệu cụ về kinh sung chức như Tây chánh sứ. Vua hỏi:

« Việc giao 3 tỉnh là cân sự lợi hại nặng nhẹ mà làm hay có ý gì khác?

— Tâu, xem xét thời thế, không thế không được. Nay vâng sứ mạng tôi chỉ hết lòng hết sức, còn việc thành công không là tại đâu tôi không dám chắc.

(Còn nữa)

X. thuật

ÁN TIẾT CỦA LƯU LƯ ẤN

Tòa án đứng ra truy tố nhiều tội

Tin Lưu Lư Ấn một nhà viết báo và là người coi về bộ tuyên của chánh phủ Nam kinh đã bị bắt mấy tháng trước đây về bị nghi có can cập tới án ám-sát Dương kinh Thái.

Thì nay Tòa án ở Thượng hải để chánh thức truy tố Lưu về mấy tội như dưới đây:

1· Chủ sự việc ám sát viên cựu chủ tịch tỉnh Hồ bắc là Dương vinh Thái.

2e Mưu việc ám sát ngoại giao bộ trưởng trương Quần, nội chánh bộ trưởng Tưởng Tác Tân giao thông bộ trưởng Vụ Phi-Bằng

3—. Làm rối loạn cuộc trị-an và rật tự xã-hội.

Hiện nay Lưu-Lư-Ấn còn bị giam trong ngục chờ ngày xét hỏi Ngày nào tòa xử thì vẫn chưa biết

Lưu mà bị nghi là vì khi kẻ hung thủ thinh sát Dương-Vĩnh Thái bị nhà đương cuộc bắt, trong túi anh ta có thơ huấn lịnh của Lưu. Và khi Lưu nghe án ấy phá giác liền lõn tới ở trong các tô giới của ngoại quốc tại Thượng-hải mà ẩn mặt.

SỮA "LE PÂTRE"

Uống sữa bò hiệu "LE PÂTRE"

Mục-Đồng với bột OVOMALTINE

là ngon và rất bổ.

"LE PÂTRE"

OVOMALTINE

MOITESSIER

24 Bd Charner Saigon

Dương-v-Huệ

Cycles et Accessoires

44 Rue Jean Eudel

KHÁNH-HỘI — (SAIGON)

Bán xe máy mới đủ hiệu và đồ phụ tùng. Có thợ chuyên-môn để sơn và sửa xe máy. Giá thật rẻ.

Muốn bán mười cái xe kéo sở Cholon. Mua hết hay năm bảy cái cũng được.

CÁC XỰ LẠ TRÊN THẾ-GIỚI

Đi vòng quanh địa-cầu trong 19 ngày

(Vojago cirkau la tero dum 19 tagoj)

Hãng Hàng-hải (THOMAS COOK et SON) của người Anh có tiếng nhà hoàn cầu vừa rồi công bố để công chúng biết rằng hiện thời họ tổ chức những cuộc đi vòng quanh thế giới bằng máy bay chỉ mất 19 ngày mà trước kia phải dùng tới 30 ngày.

Nhờ những máy bay Quá-hải «HINDENBURG» của người Đức làm cho cuộc giao thông vượt qua Thái bình dương rất tiện, đã rút con đường dài ấy vào trong một thời gian rất ngắn, nhất là đường Hàng không từ Sanfrancisco đến Hongkong trở nên gần gặn hơn nữa.

MỘT TÒA LẦU ĐÀI Ở DƯỚI ĐẤT PALACO SUB LA TERO

Một kiến-trúc sư người nước Anh tên là A Dally mới lập một tòa biệt thự rất mới mẻ. Khi công cuộc đã hoàn-thành, ông mời các bạn đến xem cái nhà lạ lùng ấy.

Các vị khách đúng giờ tới chỗ hẹn, họ ngạc nhiên chỉ thấy đường phố và số nhà, chứ không thấy nhà cửa chi hết.

Những tấm biển ghi số nhà gắn trên hàng rào sắt của một khu vườn rộng.

Nhìn vào trong vườn, chỉ thấy những lùm cây và cỏ hoa với vài cái ống tự mặt đất trồi lên. Các đường giây điện giăng từ ngoài đường kéo thẳng vào vườn rồi cho chúi xuống đất.

Khi khách bấm chuông gọi cửa, thấy chủ nhân từ trong bụi cây bước ra, các vị còn đang ngơ-ngác nhìn chung-quanh thì một cánh cửa trong đám cây từ từ mở ra, chủ-nhân bèn mời khách đi vào.

Qua cửa, rồi xuống đất, thấy nhà có bốn phòng rộng thênh-thang, có lan can để hóng mát, có cảnh vườn coi rất đẹp, có nhà bếp và các nhà phụ-tùng khác nữa

Nhờ có những ngọn đèn điện đặt trong chỗn khuất, đưa ra những ánh sáng rực rỡ như ban ngày.

Lạ nhứt khi đứng trước cửa sổ, thấy ở bên ngoài một cảnh vườn-hoa rất xinh đẹp thực là cảnh tượng mùa thu.

Xem xét rất kỹ càng, họ mới biết cái vườn kia là giả, thì ra nhờ các ông kính ở bên trên ưc là các ống kính có thể quay các phía được, mà thu các phong cảnh ở trên vườn, rồi rọi xuống dưới tường nhà.

Đèn điện, quạt máy, hơi nóng, cùng các máy móc để đóng và mở cửa, điều dùng bằng sức điện cả.

Mái nhà lợp bằng chất bêtôn giày chừng ba thước.

Ông Dally nói rằng, chỉ trong vòng mười năm nữa, thì khắp các nước ở Âu-châu sẽ dùng những kiểu nhà nầy.

Như vậy, không những là ta tránh khỏi các tai nạn ở trên trời mà còn lợi một điều nữa là ở trên không thể trông thấy trong nhà được.

Dịch trong báo Esperanto « PRAKTIKO » C. G.

NGUYỄN-V-TUG

41 Rue Amiral-Dupré

SAIGON

IMPRIMERIE

LITHOGRAPHIE

PHOTO-LITHO

PHOTOGRAVURE

in đen và màu

CÁC THỨ GIẤY TỜ, SỔ SÁCH vân vân...

KHÉO, TỐT, ĐẸP, MAU, LẸ GIÁ RẺ

THIẾU-LÂM-TỰ VÕ-HIỆP TIỂU-THUYẾT SỐ 35

SƠN-ĐÔNG ĐẠI-HIỆP

Tác-giả: TRIỆU-THỌ-ĐÔNG — Dịch-giả: PHONG-VÂN

(Tiếp theo)

Hôm đó chẳng chuyện chi lạ. Qua tới ngày thứ hai, sau khi ăn cơm trưa xong, Bịnh-Học đem cả bọn đi lăng-văng tới các quán trà tiệm rượu có ý tìm Trí-Chơn trưởng lão.

Đi một hồi lâu, tới đường mé đông thấy trên tửu lầu nọ có hai ông lão đương ngồi rót trà uống mà chuyện vãn. Bịnh-Học nhìn kỹ rõ là Trí-Chơn và Công-Tôn, bèn cùng ai nầy thang lên làm lễ ra mắt. Hai cụ đáp lễ từ người rồi mời cùng ngồi. Bịnh-Học giới thiệu Chánh-Liêm và Ấn-Khôi cho hai sư cụ rõ. Trí-Chơn lộ vẻ vui mừng, bảo Bịnh-Học và Trí-Chơn dời gót tới ngồi gần bên mình, rồi nói với Bịnh-Học:

— Hiền-đồ trò có biết cảnh Thiếu-Lâm và Võ-đương trong một thời gian rất ngắn gần đây phải quyết liệt với nhau hay không?

Bịnh Học đáp:

— Thưa sư-phụ. Điều đó đồ-đệ chưa được rõ.

Trí-Chơn trưởng lão tiếp lời:

— Anh bạn học của trò là Chí-Cang ngày trước đã vì chuyện gì ra mồi hù với Hồng Mi đạo nhơn rồi. Từ ấy tới nay ta rất lo cho cảnh Thiếu Lâm sẽ bị nguy vì trong đám học trò cảnh ta chẳng được mấy người đáng gọi là đủ tài. Vậy là đã có bàn với Công-Tôn lão-sư của trò đây, mượn chùa của người mà truyền phép địch cân kinh cho trò. Tuy biết rằng võ nghệ của trò đã khá, song về nội công thì kém lắm e khi có việc chưa đủ dùng với bọn Hồng-Mi. Bây giờ trò cần học phép Dịch-cân kinh của Đại-ma lão tổ nữa mới được. Phép ấy trò phải học bảy tuần, là 49 ngày, luyện tập gân cốt cho mềm như bông gòn, mà thịt da thì cứng như sắt đá. Như vậy mới đánh nổi bọn Hồng Mi. Khi chúng nó dùng phép Kim chung triều.

« Ngoài điều đó ra ta còn nhờ Công-Tôn lão-sư của trò dạy thêm trò đường quyền La Hán của thích phái để đánh cho sọp cái phép gồng của triều môn-tử kia của Hồng Mi.

« Trò nên biết đường quyền La Hán mà người ta đang truyền ở đời kia không chút nào đúng cả. Họ dạy lẫn nhau một lối đánh túi bụi, đở lộn-xộn chớ có nét nào phải phép đâu. Đường quyền La-Hán có tên thiệt là Thập-bác-thủ, nghĩa là chỉ có 18 nét đánh, mà mỗi nét hóa ra tới 64 nét, tính cả thảy thì đường quyền La-Hán biến-hóa tới 1.152 nét đánh khác nhau.

« Đường quyền La-Hán người ta đương dùng, bộ đánh vài nét đầu thì có hơi giống giống, tới nét thứ ba thứ tư thì lại mất rồi gì gì nữa thì chẳng ai hiểu được.

« Hai bửu pháp Dịch-cân-kinh và La-hán-quyền là nghề quí nhứt, hay nhứt, bí quyền nhứt trên đời; trò ráng mà học tập cho thành công. Nếu trò học tập được hai bí quyết ấy chẳng những trò khỏi bị lo nguy hiểm mà lại còn được sống lâu nữa.

Bịnh-Học nghe thấy nói thì mừng lắm, hỏi rằng:

— Thưa sư-phụ! Chừng nào thầy sẽ tới núi Bắc? Xin thầy cho biết được đồ đệ dự bị trước tới hầu.

Trí-Chơn co tay tính rồi đáp:

— Lối 20 tháng sáu thì ta tới. Mà nếu trò có tới thì nên tới trước 20 mà chờ ta.

Bịnh-Học dạ dạ vâng lời. Trí-Chơn lại hỏi chàng:

— Bịnh Học, ngươi có thể đi trên mặt nước dễ dàng rồi chớ.

— Dạ, đồ-đệ còn kém môn đó lắm. Khi đi sang sông cần phải đeo theo ba mảnh gỗ để quấn xuống mặt nước làm chỗ gượng thôi. Cách lục địa phi-đằng mà lấy trớn trên mặt sóng thì đồ-đệ chưa làm được.

Trí-Chơn cả cười nói:

— Bịnh-Học! Trò là đứa thông minh mà sao đối với việc nầy lại bỡ ngỡ lắm vậy. Trò nên biết phép « lục địa phi đằng » với phép « đạp ba dước lăng » đều sanh ra bởi nơi mình tập rành « khinh công ». Mình giỏi khinh công thì thân thể nhẹ như lông, bay lướt trên mặt đất lấy trớn ở gió, gượng trên cành cây ngọn cỏ được thì bay lướt trên mặt nước gượng trên con sóng khó gì

« Như công tôn lão sư của trò đây có khi cũng cởi lừa bay trên mặt nước được vậy. Làm như thế người không biết cho là có phép thần tiên gì. Nhưng nếu đã hiểu phép khinh công là cách luyện mình nhẹ như lông thì coi cái chuyện đi trên mặt nước là chuyện dễ

« Ví như khi muốn đi trên mặt nước trò nên vận dụng khinh công rồi hút một hơi, bít gió đầy bụng liền thấy mình nhẹ nhàn; sánh với khi bay lướt trên đất bằng có phần dễ hơn. Trò phải dùng mảnh gỗ để gượng trên mặt nước là vì trò chưa rán hết sức phi hành và chưa hiểu mặt nước có sức chịu rất mạnh.

« Nầy, trò nhớ coi người biết lội nằm trên mặt nước thì nổi mà kẻ không biết lội thì lội xuống nước đã chìm. Sở dĩ người kia nổi được là họ biết dùng cái sức chịu của nước, tay chơn họ làm cho nước đưa mình họ phình lên, mũi họ hít hơi và ít xì hết ra nên mình lại nhẹ Cách đi trên nước nó có cái lý như người lội vậy.

(Còn nữa)

THẦN HỘ MẠNG CỦA GIA ĐÌNH

Thấu-Linh-Tè

Tiêu đàm khai uất, điện vị nhuận tràng trừ độc Ngũ-tạng, lọc sạch máu huyết, trị tận các chứng do chứng « TÁO KẾT» mà sanh ra. Mỗi hộp uống 15 ngày chỉ tốn 0p80 các nhà Đại-Lý thuốc có danh khắp Đông-Pháp đều có bán hay là gởi thơ ngay cho.

BÁC-ÁI DƯỢC-HÀNG

400 Bd. Tổng-đốc-Phương — Cholon

Nhà chuyên môn các phương linh-dược: Lậu-Giang, Điều Kinh, Bạch Đái, Đại-Bổ v.v.

AN-THAI HOÀN SỐ 9
BẢO-SẢNG HOÀN SỐ 10

của

NHÀ THUỐC ĐẦU-RỒNG

là hai món bửu dược của các bà các cô, trước và sau khi đẻ hãy dùng hai món thuốc nầy, dưỡng thai và ngừa các chứng sản hậu.

Trữ bán khắp nơi và hiệu NGUYỄN THỊ KÍNH Saigon, là tổng Đại-lý phát hành.

BỎ HÚT

Lấy chi làm bằng cớ chắc cho bằng trông vào chủ nhơn là người lâu nay tiều tụy vì à Phù-dung mà nay đã thoát khỏi, mập mạnh, nên cống hiến thuốc Nhựt tân Hoàn cho đồng bào ai còn đương đam đuối.

Thuốc không pha, không dùng chất độc. Nội trong 30 huờn thì mạnh.

Giá một hộp 5 huờn . 1p00

Thuốc Nhựt Tân-hoàn dùng toàn thuốc bắc, bào chế theo toa của.

Docteur Nguyễn-văn-Nhả cho.

Viết thơ và mua thuốc, gởi cho DƯƠNG-VĂN-XỦ à Càungan (Travinh)

Thuốc trẻ con ho gà, người lớn ho khan, ho sâu. Thuốc nhức đầu chóng mặt

HIỆU « ĐIỀU-NGUYÊN »

Nhiều nơi chưa hiểu chứng ho gà, trẻ em từ 1 đến 15 tuổi hay bị Ho gà, cơn ho đầu cứ ru rủ mãi, hễ nhà hết đàm rãi ra mới đỡ, người lớn ho khan. Ho sâu, đàm lò lờ trong cổ khạc không ra, nuốt không vào, uống thuốc Điều Nguyên khỏi ngay, chai nhỏ 0p10 vừa 0$20 lớn 0$50

2· Nhiều người quanh năm bị tuyết trời thay đổi, hoặc nóng quá lạnh quá, uất ức bực tức gì, bắt nhức đầu chóng mặt nhứt là đờn bà uống thuốc nầy khỏi ngay 1 chai giá 0$30.

Bản hiệu còn nhiều thứ thuốc chủ trị đủ các chứng binh thiệt hay quí vị muốn dùng thuốc gì xin hỏi ngay ở bản hiệu hay là ở đại lý. Thuốc có bán cách lãnh hóa giao ngân từ 1$ trở lên, xin nhớ gởi 0$10 tiền cước phí về trước.

Thơ đề: *M. Nguyễn-ngọc-Am chủ ĐIỀU-NGUYÊN Đại-Dược-Phòng*

125 Hàng-bông cửa quyền) Hanoi

Đại lý: *Nguyễn-văn-Thức chez ĐỨC-THẮNG*

148-150 Bd. Albert Ier Dakao

DOCTEUR

NGUYỄN - VĂN - TIỂN

CÓ CẤP BẰNG VỆ SANH VÀ VI TRÙNG HỌC

63 đường Chasseloup Laubat — SAIGON Téléphone 21.163

Trị đủ các chứng bịnh và chuyên môn chữa Bịnh ngoài da (đã có nhiều năm kinh nghiệm) như lác ghẻ, ung độc, thương tích v. v.) Bịnh thuộc về máu (bịnh phong tình kém huyết lao v. v...) Bịnh về đường tiểu của Đàn ông (kêu các thứ ống đái teo, mất khí lực) của Đàn bà huyết trắng, kinh kỳ bất thường, tử cung v. v...)

Ngày thường đến có coi mạch và trị bịnh. Ngày chúa nhựt và ngày lễ nội buổi mơi hôi. Có dùng nhiều máy điện để trị bịnh rất hay mà không đau.

PHÓNG-SỰ

THAN VÀ NGƯỜI

Từ mỏ Hòn-gáy đến Mông-dương

(Tiếp theo)

Một giờ với phu mỏ trong lò than

Xem trong địa thế và cách thức mở các lò than theo các mạch than trong một quả núi lớn, chúng tôi theo ông « sếp » — đã có lòng tốt và nhã ý chỉ dẫn cho chúng tôi một cách kỹ lưỡng, rõ ràng — vào trong mỏ lò than để được gần gũi với anh em phu mỏ trong khi họ đang làm việc.

Những lò than đào xiên vào giữa núi như lò chúng tôi đã thăm gọi là « taille ». Trong bài trước đã nói lò than chia làm ba phần cách nhau bởi những tấm ván cao độ gần 1 thước, mỗi phần cũng rộng độ 1 thước tây.

Về bên tả là chỗ đất vào để lấp dần những chỗ đã lấy than rồi, ở giữa là nơi dùa than xuống cuối lò, còn về bên hữu tức là chỗ phu mỏ đào, cuốc những tầng than ở trên đầu, dưới chân và bên cạnh mình. Bề lò thấu cũng chỉ qua đầu người lớn độ bữa thước. Bắt đầu đi vào lò chúng tôi phải cổi bớt áo che mưa và áo ngoài cho gọn gàng dễ bước dễ trèo.

Lò than là một cái hang nhân tạo giữa những mạc trong núi đào đến đâu phải dùng những cây gỗ đã cưa sẵn theo kích thước riêng mà chống lên làm cột và bắt ngang ở phía trên như những cái kèo và xà ngang trong nhà.

Ngoài những cây ròn lớn làm xà lại có những thanh gỗ nhỏ như những rui trên mái nhà. Lò than làm hình thang, phía trên hẹp hơn ở phía dưới lò, đi vào lò ta có cảm tưởng như vào một cái nhà của những người rừng dùng gỗ để chống đỡ trong một cái hang, làm chỗ che mưa nắng, chỉ khác là trên mái và tường cái nhà ấy toàn xây bằng những tầng than đen nhánh to nhỏ và không đều nhau. Phu mỏ làm việc trong lò đều nói ngược phải có một cái đèn đã cùng một kiểu như nhau.

Những đèn ấy họ cầm ở tay hoặc treo vào những cái rui trên trần lò. Đi trong lò như xuống sườn núi hoặc mái nhà, có lúc phải cúi đầu, có khi phải trèo qua những cái then gỗ bắc ngang để giữ cho than và người khỏi rơi xuống, và bao giờ hai tay cũng phải vịn vào cột lò không thì có thể trợt chân rồi cũng với những tầng than theo đường ở giữa lò mà rơi xuống cửa lò.

Những cai và surveillant đã quen đi trong lò nên họ bước một cách rất dễ dàng, khoan thai, vừa đi vừa xem xét công việc của phu mỏ, vừa ra lịnh cho họ về cách thức làm việc.

Dưới ánh sáng lờ mờ của những ngọn đèn le lói, hàng mấy chục người phu mỏ hoặc đứng, hoặc ngồi đang đào, cuốc, cào than. Sắc mặt và quần áo họ cũng cùng một sắc đen ngòm như những tầng than họ đang làm việc, nhứt là họ đứng khuất trong bóng tối mà ánh sáng những ngọn đèn không hề nào soi thấu được. Trông phu mỏ họ làm việc trong lò than, ta lại tưởng tượng đến những bọn quỉ sứ ghê gớm ở dưới địa ngục mà ta thường thấy nói đến trong những cuốn tiểu thuyết hoang đường.

Phu mỏ trong lò không biết có ngày đêm, trong lúc làm việc không được trông thấy mặt trời, suốt năm, suốt tháng họ lăn lộn trong lò than đen tối đem cái sức lực yếu ớt mà chiến đấu với những tầng than đen không lồ sắn như sắt đá. Một ngày 9 giờ từ sáng sớm đến chiều hoặc từ trong cảnh tối mò và thở cái không khí đầy bụi than trong lò mục đích để mưu lấy sự sống hằng ngày.

(Còn nữa)

H. K. T.

Những điều nghe thấy ở trường ngựa

—o-o—

Độ đầu cờ vừa phất thì Nữ-Hoa lẹ chưng phát trước, Ô Bông và Le Gagnant hộ giá theo sau. Chạy gần tới Papok thì Le Gagnant lướt lên giựt giải nhì của Ô Bông thua Nữ Hoa 2 mình ngựa. Độ nầy Nữ Hoa nài nhà cởi 39 kí, đi hay lắm.

Độ nhì Roi de coeur phát trước Favorite phát trễ quá. Chạy gần tới đi cua thì Favorite theo bắt kịp tóp đầu, nhưng Favorite và Roi de coeur tranh nhau đi nước lớn nên Favorite phải lượm giải ba Farceur nhứt. Roi de coeur lãnh nhì rất hay.

Độ ba Princesse lo chưng phát trước Huỳnh Hoa và Ô ngọc nối gót theo sau, chạy một đỗi thì Ô ngọc lên giằn đầu gần tới mức thì Huỳnh Hoa bung lên rất mạnh mà đoạt giải nhứt, trước Ô ngọc và Côn Sơn về ba rất hay.

Độ thứ tư Khứu Lân không chịu sắp, nên phải bỏ nó ra ngoài độ, ai đánh cá nó thì trả vốn lại. Dragon noir thì chạy lựng chựng ở sau xa Lipton với Đạm Anh giằn đầu, quẹo cua thì Hercule lướt lên giằn đầu, nhưng có tánh kỳ khôi không chịu chạy hết ga, nhờ vậy mà Đạm anh vọt lên ẵm giải nhứt, rồi Gold Slag bung lên giựt giải nhì của Hercule. Lipton rớt lại tư.

Độ thứ năm Vang Thanh lẹ chưng phát trước, Shell hộ giá theo sau, chạy được 1.200 thước thì Shell lãnh ăn tiên phuông. La Madelon núp gió đuổi theo. Vừa quẹo cua thì La Madelon bung lên rất mạnh chạy rút một hơi ăn nhứt, trước Shell 3 mình ngựa. Độ nầy La Madelon nhờ chở còn có 43 kí nên phải ăn Shell.

Độ thứ sáu, Đắc thiên Kim phát trước giằn đầu rất may. Norkel và Bông Vang phát chót, chạy một đỗi thì Norkel bắt kịp tốp đầu, rồi lần lần bức tốp đầu mà về nhứt. Calypso ráng lên giựt giải nhì Đắc thiên Kim về ba, Amas d'Or về tư.

Độ thứ bảy, Panthère và Pieuvre lẹ chọn phát trước, nhưng tới cua thì La Bédouine lướt lên dẫn đầu chạy thong thả về nhứt, ăn Pieuvre 2 mình ngựa. Au sia về ba, panthère về tư, Bénia về năm dở tệ.

A. H.

Y - PHỤC TÂN - THỜI

MUỐN CHO ĐÚNG KIỂU TÂN-KỲ NÊN MAU LẠI MARIE MAY ĐỒ:

MARIE

217, Rue Lagrandière SAIGON

Kiểu đẹp thợ khéo. quí bà quí cô may thử sẽ chắc được vừa lòng. Mlle Huê-Mỹ về nhiều kiểu hạp thời. Xin quí bà quí cô lưu ý. Có bán giày và đồ hiệu Huê-Mỹ.

NHÀ THUỐC

Thiên-Sanh dược-phòng

N· 3 Place Pigneau de Behaine — SAIGON

Thuốc mát Samson trị các chứng ho rất tài tình đã nổi tiếng khắp ba kỳ nhiều người công nhận là độ nhứt.

Thuốc thần xuân dược tổ trị bá chứng, dầu đau chi cũng mặc; cứ uống một liều thì thấy mạnh.

Thuốc đau bao-tử tì vị thông thật hay, ai có bịnh đau bao tử, hãy uống trừ hết bịnh.

Thuốc tán trị các chứng rét nóng lạnh. Thuốc Kim-Long hoàn bổ để thêm sức lực bộ máu huyết đờn bà, bạch-đái điều kinh cũng nhiều thứ khác rất hay.

Bổn-hiệu trữ bán đèn cầy hiệu Sao Chổi là thứ đèn tốt hơn hết danh tiếng lẫy lừng. Có nhiều thứ lớn nhỏ đủ kiểu

Đèn sáp nhiều hạng thật tốt không thua đèn phương tây.

QUÍ KHÁCH CẦN BẬN ĐỒ TÂY CHO ĐÚNG MODE MÀ GIÁ LẠI RẺ XIN MỜI LẠI:

Nhà - Nam

Tailleur - Moderne

Rue Amiral Courbet N· 16

SAIGON

NATUREL-PHOTO

CHUYÊN MÔN RỌI HÌNH, CHỤP HÌNH. BÁN MÁY CHỤP HÌNH VÀ ĐỒ PHỤ TÙNG.

... SẼ LÀM VỪA LÒNG QUÍ BÀ QUÍ ÔNG MUỐN CÓ TẤM HÌNH TỐT ĐẸP ĐỂ LÀM KỶ-NIỆM.

393, Rue Paul-Blanchy (Tândinh) — SAIGON

Y-HỌC ĐÔNG-DƯƠNG

Làm chấn-động nước Pháp, đây là bức thơ ở Marseille gởi về khen thuốc Sưu-độc Bá-ứng-hoàn hiệu Ông-Tiên

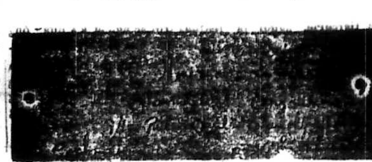

Marseille le 27 mai 1936

Thưa ông

Thuốc phong tình Sưu độc bá ứng hoàn của ông rất là công hiệu. Chúng anh em đã dùng qua thuốc hiệu ông đều công nhận, người khen là hiệu Sưu và trừ tuyệt nọc.

Vì thế nên anh em ở bên Pháp mấy hoan nghinh lắm.

Vậy ông làm ơn gởi gấp qua giùm cho tôi 10 hộp rất cám ơn

[illegible]

Monsieur Nguyễn-văn-Mân
[illegible]
[illegible] à Marseille

CHỮA LẬU GIANG MAI:

Bịnh Lậu là bịnh rất dễ mắc, không những giao hợp với người có bịnh bị truyền nhiễm, có khi chỉ vì uống rượu say, hoặc thức đêm chơi bời quá sức cũng bị lậu. Bịnh lậu mới phát thường đi đái rát, buốt tức, nước tiểu vàng đục, rồi ra mủ, cũng có khi ra máu. Còn những bịnh mà uống thuốc không dứt nọc thường có mủ chảy ra nhưng khi đi đái vẫn như thường, sớm mai đi tiểu có ít mủ và nước tiểu vẫn có chỉ, đó là vì trùng độc đã nhập vào cốt thành Lậu kinh niên. Khi trong người nhọc mệt, hoặc uống rượu, thức đêm hay làm công chuyện nhiều thì bịnh trở lại. Bất cứ bịnh lậu thuộc về thời kỳ nào dùng thuốc LẬU HỒNG-KHÊ SỐ 30 thì tuyệt hẳn nọc. Thuốc Hồng-Khê không hại sanh dục không kỵ thai, thì quí vị chắc ý rằng thuốc Lậu Hồng-Khê không có chất độc. Mỗi gói giá 0$60.

Bịnh tim-la (Giang-mai) là một bịnh rất nguy hiểm không những người bị bịnh chịu lắm sự khổ sở mà nó lại có thể di truyền cho con cháu. Ai đã lỡ mắc bịnh nầy cần phải chữa cho tuyệt nọc, không nên coi thường. Sau khi khách làng chơi đi lại với người có bịnh 7-8 bữa hoặc vài tuần mới thấy đầu ấm và da bọc có mụt đỏ lói, ra nước vàng hoặc nổi hạch (hột xoài) ở háng và trong người buồn mỏi, nhọc mệt, nhức đầu nóng lạnh, nhứt về buổi chiều. Thế gọi là bịnh Giang-mai (tim la). Xin anh em dùng ngay thuốc GIANG-MAI HỒNG KHÊ SỐ 14 thì thế nắc cũng trừ được giống di trùng hiểm độc. Giá mỗi hộp 0$60. Khi hết bịnh lậu và tim-la quí vị muốn tuyệt hẳn nọc độc và bồi bổ lại sức lực cho mạnh mẽ, phải uống thuốc ĐẠI-BỔ THẦN THẦN-THÀNH SỐ 8 Hồng-Khê. Giá 1$50 uống được 4-5 ngày, thuốc ngọt dễ uống, chỉ uống vài hộp đã thấy linh nghiệm ngay.

THUỐC HỒNG-KHÊ CÓ TÀI VÔ ĐỊCH

Hồng-Khê Dược-Phòng — 88, Route de Huế — HANOI — 148-150, Bd. Albert Ier — SAIGON

Các tỉnh nào chưa có Đại-lý muốn bán xin viết thơ cho nhà thuốc chánh HANOI

Kiêm bán tại Nguyễn-thị-Kính.— Saigon

HỒNG-KHÊ DƯỢC-PHÒNG N· 88, Route de Huế (trước cửa chợ Hom) Hanoi — N·148-150, Boulevard Albert Ier DAKAO-SAIGON

Mong Hoa — Mytho, Quan Bán Rê — Travinh; Van-Hoa — Rachgia; Nguyễn-văn-Nhiêu — Cantho; Hữu-Thái — Longxuyên; Phục-Hưng-Thái — Thudâumột; Tân-Thanh — Bêntre; Hồng-Bàng — Pnom-Penh; Trần-văn-Trù, Nguyễn-văn-Bát — Boneng; Bàng giang — Savannakhet; Nguyễn-văn-Cần — Paksé; Trung-Kỳ — Thakhek; Phạm-văn-Trương — Xiengkhuong; Saigon — cô Nguyễn-thị-Kính. Có tặng không 2 cuốn sách (gia-đình y-dược và hoa-nguyệt cẩm-nang, ở xa xin gởi 0$50 có tới.

20 điếu thuốc

Cigarettes COFAT

Thiệt ngon hơn hết ở Đông-Pháp thuốc điếu ngon thượng hạng. Có bán khắp nơi.

Mỗi gói 20 điếu : 0$05

PHÒNG COI MẠCH

J. B. PHẠM-VĂN-THUẦN

Médecin civil

Hai chục năm kinh-nghiệm trong nhiều nhà thương Lục-châu và Saigon — Cholon

63 Rue Colonel Grimaud 63

(sau ga xe điển chợ Saigon)

Giây thép nói — 21375

Sớm mai — 7 giờ rưởi tới 12 giờ
Chiều 3 giờ tới 7 giờ

NGÀY 1er MAI

HƯNG - ĐÔNG NỮ - CÔNG

Sẽ dời về 42-44 Rue Aviateur Garros

SAIGON

Trường dạy rất kỷ và rất mau hiểu

Xin mời lại tiệm giày

MỸ-HƯNG

N° 141 Rue d'Espagne — SAIGON

Các ngài sẽ được vừa lòng dù kiểu tân thời

Giày làm toàn bằng da tốt. Tiếp đải lịch sự

M. J. TAN-HIEN

222, RUE LAGRANDIÈRE 222

SAIGON

Se chargerait de Travaux de Comptabilités Commerciales, industrielles financières à forfait et donnerait des Cours spéciaux de Français, Math pour adultes candidats aux divers concours et examens

COMPTABILITÉS pratiques de Commerces, de Sociétés, d'Industries de Banques, d'Armateurs de Chemins de fer etc..

—o—

Les Méthodes adoptées sont très rapides et les résultats encourageants et solides

Thiên hạ đồn

Muốn dùng hột xoàn mới thật tố ... đến tiệm BA - QUAN là chỗ mại hột Xoàn mới kuéo nhứt.

Mua hột Xoàn mới BA - QUAN được sự tin cậy, không khi nào chất nước đổi màu, có thể dùng như Xoàn Tây.

Hột Xoàn mới BA - QUAN chỉ bán tại tiệm BA QUAN (58 Rue Vannier Saigon Chợ - cũ) số Tel 21.475.

KHOA-HỌC MỚI

Đau ruột, đau bao tử khỏi mổ

+x+

Đau ruột ngâm ngâm khiến no, đau quặn, đau bụng kinh niên, đau bụng phòng tích, mỗi lần đau mồ hôi ra dầm dề. Còn đau bao tử, ăn no đau, ợ chua ở cổ, trạo trực muốn mửa, thường chảy nước dải, tức ghẹn vậy ai đau nên dùng thuốc đau bụng Nhựt-bổn hết sức công hiệu. Một gói 0$20 bán tại Nhơn-Hoàng số 15, Amiral Courbet Saigon.

Cù là Nhựt-bổn trị bá chứng mỗi hộp dẹp 0$08 bỏ túi rất tiện bán tại Nhơn-Hoàng.

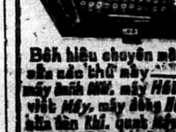

Bến hiệu chuyên môn sửa các thứ máy — máy đánh chữ, máy Hát, viết Máy, máy đồng hồ, sửa đèn khí, quạt Máy, và bán đồ phụ tùng — khắc con dấu làm bằng đồng làm kỹ lưỡng giá phải chăng

Đức-Hưng

28 AVIATEUR GARROS SAIGON

THUỐC TRỊ

Bịnh lổ tai

Lổ tai chảy mủ thúi, lở, và nhức là cang hỏa thạnh sanh phong, phong nhiệt thừa hư nhập vào não chỉ nên óc phải thọ bịnh.

Hãy uống thuốc « TẾ LIÊN-THÔNG NHI-HOÀN » thì các chứng bịnh đều hết.

Giá mỗi hộp 0p 50 uống 2 lần và có một ve thuốc sức.

Nhà thuốc VÕ-VĂN-VÂN
Thudâumột
Chi-nhánh : 229 rue d'Espagne
SAIGON

MỘT SỰ ĐÁNG MỪNG, CHO CÁC THỢ VIỆT-NAM

Nhứt là các nghề kể sau nầy :
Thợ máy, Thợ sắt, Nguội, Vàng, Bạc, Bạch-Kim; Đồng, Kẽm, Thiếc, Gang, Chì, Kền, A-lu-mi-nhom v.v..

Vì có cuốn sách bằng quốc - ngữ « DẠY LÀM KIM - KHÍ VÀ CƠ - KHÍ » dủ cả hình vẽ rất cẩn-thận nên ai tự học làm lấy cũng trở nên người thợ giỏi như Âu-Mỹ. Chả thế, do các bạn du học về và theo nghề của các nước như Đức, Mỹ, Nhựt, Pháp v.v.. mà viết ra dạy đủ tính-chất từng thứ đặc - biệt của nghề và máy móc như Cưa, Khoan, Tiện, Gạt dạy vẽ máy-móc, tính toán công việc, tính thợ v.v.. Thật là cuốn sách rất rành-mạch. Giá 0$80. Xa gởi mua kèm 1$20 tem thơ làm cước. Gởi Contre remboursement là 1$15. Thơ mandat để cho nhà xuất-bản như sau nầy:

NHẬT NAM-THƯ-QUÁN
102 Hàng-Gai HANOI

Trên con đường hy vọng

Mắt là quan hệ nhứt của đời người nếu mắt nhậm tròng trắng đỏ như son, nước mắt và ghẻn ra dầm dề, sưng bầm tròng mắt có máu tụ ngày sợ nắng đêm chói đèn, xốn xang khó chịu, trời nắng, ánh sáng làm cho mắt bị chói yếu, người lớn tuổi đọc kinh sách thấy nét chữ lờ mờ. Mắt nhậm lâu ngày muốn nổi cườm, kéo mây dùng « lão dốc nhãn dược » Nhựt Bổn nhiều mắt mau mạnh.

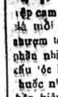

Thuốc nước để trong ống bôm đúng vệ sanh giá mỗi ve lớn dùng lâu 0p15.

Thuốc giết rệp của Nhựt-Bổn trừ trứng và rệp cam đoan không có trở đi trở lại giá mỗi gói 0p20 thật hay. Thuốc nhuộm tóc Nhựt cho đen huyền phần nhiều người nhỏ tuổi, râu cầu tóc bạc trắng như ông già. Thuốc nhứt đầu của Nhựt-Bổn rất hãn hiệu dáng vô 2 bên màng tang 5 phút hết đau đầu giá 2 miếng 0p05 bán tại Nhơn-Hoàng số 15 Amiral-Courbet Saigon. Gởi lãnh hoá giao ngân từ 1p. sấp lên.

Bàn về bịnh ho

Nói về bịnh ho là một bịnh rất nguy hiểm cho những người mắc phải nó.

Bịnh ho nguyên nhơn ở tại phổi, song lúc đầu duy độc-trùng truyền nhiễm vào phế quản là cuống phổi, có nhiều khi đàn ông hoặc đàn bà do khí huyết suy kém cảm mạo phong hàng thử thấp hỏa nhiệt thâm nhập vào phổi biến ho, để càng lâu thì tục gọi là ho lao, ho tổn, biến sanh ho đàm, ho khan, ho lạc huyết. Nếu sớm không gặp thuốc thì thầy nguy cho tánh mạng quá lắm.

Bà con anh em ai ruổi mang bịnh ho cần gặp đặng thuốc hay thì đi ngay nhà thuốc TẠO - NHƠN - ĐƯỜNG Govap Giadinh sẵn có nhiều món thuốc ho rất hiệu nghiệm. Lương-y Tạo-nhơn-Đường là một lương-y Annam có nhiều năm kinh nghiệm chuyên môn trị về bịnh phổi. bấy lâu nay đặng nhiều thân chủ hết sức tin cậy.

PHÓNG-SỰ

SAIGON KHỐN - NẠN

THÂM-GIAO

Tả cả «Hòn ngọc viễn đông» và những vít dơ của nó : những kẻ không nhà, những người thất nghiệp, những đứa trẻ bơ - vơ, những cô gái kiếm tiền và tả cả những sự xấu xa, ghê tởm, bên mặt bao phủ bởi một thứ lốt xa hoa, hào nhoáng và nguy hiểm.

I

Người lượm sắt

Liệt cường hăm dọa nhau, liệt cường giữ miếng với nhau liệt cường sắp đánh nhau, liệt cường đi tìm sự hòa bình, liệt cường đúc súng đạn, liệt cường thiếu sắt ! — Đã hai năm nay Nhựt bổn bỏ thuế nhập cảng sắt ở nước họ. Sắt đắt như vàng !

Thằng Chơi thì chả biết những nguyên do ấy — vì nó không phải là một nhà thông thái, than ôi ! — Nó chỉ hiểu rằng những thằng «ve chai» mua sắt vụn với một giá rất cao : ba xu rưỡi một kilo.

Trời nắng chang-chang. Những oàn, cây bên đường im gió. Xe cộ thưa dần. Người qua lại cũng ngớt. Saigon chìm đắm — à quên « Hòn-ngọc Viễn-đông » chìm đắm — vào một bầu không-khí nặng nề, mệt nhọc.

Thằng Chơi đội trên đầu cái nón nỉ — than ôi, nếu không cho nó là cái nón nỉ thì còn biết gọi thế nào ? — cái nón nỉ đã trải bao ngày mưa nắng mà vẫn còn chiễm chệ trên đầu nó đến bây giờ — bây giờ là ngày người ta đã hiểu cái gì là « Chánh phủ bình-dân » và người ta hy vọng ở đấy những « ơn mưa-móc » — Anh hùng vậy thay ! Bền bỉ vậy thay ! Vạn tuế cái nón nỉ của thằng Chơi ! Ngoài cái nón ấy lè cái quần « xà lỏng » và cái khăn « xà vệt » ; tất cả bộ đồ của nó trong bốn mùa xuân hạ thu, đông ! Người nó thì béo như cái bồ. Da nó thì vàng và chảy những mồ hôi nhờn như mỡ chẳng khác gì da con heo quay ! Tóc nó không bao giờ được hớt, bỏ xuống phủ kín cả cổ và hai tai nó chẳng khác gì những mái tóc của các nhà triết học và thi sĩ ở phương tây vào khoảng thế kỷ thứ mười bảy.

Tiểu sử của nó là những quãng đời « lên xe xuống chó » có những ngày oanh liệt như lịch sử của vị anh hùng Nã-phá-Luân.

Duyên may mắn mà tôi được gặp thằng Chơi thì tôi không còn nhớ nữa. Tôi chỉ nhớ rằng hồi ấy nó đang làm cu-ly cho một nhà máy gạo. Nó còn kiếm được tiền để « nhậu » rượu, để hút thuốc « cô-fát » để trả tiền cơm cho bà Chỉ ở đầu đường và để trả bày các tiền nhà chung với một người bạn.

Vợ nó hồi đó thì cũng vá bao cũng được 3, 4, cắc một ngày. Thật là sung sướng vậy thay ! Đầy đủ vậy thay !

Bỗng dưng những nhà kinh tế học đầu bạc như vôi cũng không hiểu vì sao mà hàng hóa do máy móc chế ra và lúa gạo do người cày cấy ra đều giảm sức tiêu thụ. Đồng tiền cứ bớ lần đi !

Người ta gọi thế là «kinh-tế.»

Tiếng kinh - tế từ đây được người ta dùng ghê gớm lắm !

Đi đâu cũng nghe nói đến nó và nhiều người không hiểu nó là gì cũng cứ dùng nó tràn đi. Ấy là theo « Mode » !

Những người có máu Hartagon lợi dụng nó để che cái tánh quí báu của mình.

— Thầy ngồi trên xe tôi bằng tai tiếng đồng hồ ; xin thầy một quan !...

— Chà ! kinh tế !

— Anh ngủ với em từ 10 giờ đêm hôm qua ; xin anh ba đồng thôi..!

— Chà ! kinh tế !

Đáng lẽ thì phải nói : « kinh-tế khủng khoảng » mới đúng. Nhưng thôi, thế cũng được !

Kinh-tế : ông chủ bớt lương. Nhưng vẫn còn kinh tế ông chủ bớt người làm !

Thằng Chơi và vợ nó thất - nghiệp !

Rồi vợ nó bỏ nó, bà Chỉ không nấu cơm cho nó ăn nữa, bạn nó không cho nó ở chung nhà nữa !

Tên nó là Chơi: nhưng nó chả dám chơi bao-giờ : nó làm đủ mọi nghề: kéo đi, đi ở, ăn cắp !

Cứ tưởng rằng nó khá, nhưng nó không khá,

Cứ tưởng rằng nó chết đói, nhưng nó không chết đói

Nó vẫn còn sống đến ngày nay. Ngày mà ai cũng chú trọng đến bình dân. Bình-dân-hành vậy ôi !

Thằng Chơi quăn cái bao đánh « xịch » một cái xuống mái hiên mà nói một câu rất thường dùng của nó :

— Đ.. mẹ ! (!) một quá !

Tôi hỏi :

— Dễ chịu đây chứ ?

Nó vất cái nón nỉ — Than ôi ! lại cái nón nỉ — xuống đất một cách rất anh hùng mà đáp rằng

— Dễ chịu cái con C. (!) gì mà dễ chịu. Hôm nọ kiếm được 5 cắc bạc lại bị bắt giấy thân vào bót. Tụi khốn-nạn lấy mất cả !..

— Tụi nó lấy mất ? Tôi hỏi ;

Chơi nhách mép cười một cách mỉa mai.

Đ... mẹ ! uống công cặm cụi 3 4 ngày.

Rồi nó lấy ở trong lưng quần ra một cái hộp sắt con con. Hộp thuốc « Gò-vấp ». Nó cuốn một điếu, bật quẹt hút rồi liệng cái hộp về phía tôi vừa nói :

— Hút đi anh...

(Xin các ngài nhớ cho rằng chúng tôi nói ở dưới mái hiên của một căn phố không người ở « xà- ỏng » của nó vậy).

Chơi phà khói thuốc một cách rất khoan khoái rồi nói một mình.

— Bốn đồng rưỡi ! Bốn đồng rưỡi không là dễ kiếm lắm sao ?

— Cái gì mà những bốn đồng rưỡi kia đây ? tôi hỏi.

— Bốn đồng rưỡi một giấy thuế thân. Nhà nước, mẹ kiếp, nhà nước không bao giờ thương những thằng thất nghiệp !

— Thuế thân bây giờ đã sụt, kể cũng dễ chịu đấy chớ ?

— Anh bảo dễ chịu à ? Dễ chịu với anh ! Còn tôi, tôi lo ăn không xong lấy đâu ra bốn đồng rưỡi mỗi năm !

Im lặng một lúc rồi Chơi tiếp.

— Hôm nọ bị bắt về bót, Đ.. mẹ, ông Cò hỏi. Sau mấy không chịu đóng giấy thuế thân ? » — « Mấy không đóng thì quan lớn bỏ tù. »

— « Được ở tù thì tôi bằng lòng lắm vì đã khỏi nhịn đói, còn ngủ ở trong khám với ở hàng hiên thì có khác gì.

Nó ngừng nói, vén quần đùi lên mà cười một cách nhoan-nhoẻ làm cho đôi mắt nó nheo lại, cặp má răn reo của nó càng răn thêm, hai hàm răng « bàn cuốc » của nó được dịp phô bày ra một cách rất tình-tứ vậy !

Bỗng nó ngừng bặt, nghiêm-nghị như ông quan tòa, bảo tôi rằng ;

— Nhưng mà ngán lắm anh ơi ! Ở tù cũng khổ mà không ở tù cũng chẳng sung sướng gì ! Tôi đã ở tù ba bốn lần rồi chớ có phải không đâu ! Một lần vì ăn cắp cá quần lãnh của vợ hắng Hạch và đánh lộn với nó, mấy lần kia đại khái cũng như vậy

— Sắt bây giờ đắt lắm ! Anh cứ đi lượm như vầy cũng đủ ăn Chả nên đi ăn cắp ăn trộm như vậy làm gì !

Thằng Chơi quắc mắt nhìn tôi

Anh cố «học hức» mà anh cũng dốt thế à ? Anh giám bảo ăn cắp ăn trộm là xấu à ? Hai nghề ấy cũng như trăm ngàn nghề khác chớ gì ! Anh ngu lắm! Hôm nọ có người chỉ tôi đi làm cu li khuân vác cho một hãng kia. Khi xong việc ông chủ liền đuổi tôi ra. Tôi đòi tiền không chịu trả mà lại hăm dọa tôi rằng tớ không chịu ra ngay thì ông sẽ «tê-lê-phôn» cho lính đến bắt tôi về tội vào đây mà ăn cắp.

Thế tụi nó không phải là đồ ăn cướp à ?

Nghỉ một lát để cuốn điếu thuốc thứ hai, Chơi nói tiếp :

— Sắt hồi trước giá 3 xu, 3 xu rưỡi một kilo bây giờ còn có một xu một kilo. Ăn thua gì mà lượm ?

— Sao thế ? Tôi hỏi.

— Chỉ tại tụi « chệc chó » ham lời nó đổ những sắt mục và cặn ở giữa rồi cứ tính trước vô bao mà bán. Sau người mua khám phá ra mánh lới ấy nên họ trả rẻ chớ sao !

(còn nữa)

Các gánh hát

NÊN ĐỂ Ý

Rạp hát Thành-Xương đường Boresse số 121 của ông Phủ-Căn cho mướn hát cải lương mấy đêm thường thì 30p00. Còn đêm thứ bảy 40p00.

Hát bộ Annam — đêm thường 20p00. — Đêm thứ bảy 30p00. Nếu quí ông quí cô có cần dùng xin do nơi số 41 đường Lacotte như quí vị mướn tháng trả rẻ hơn.

Đức-Thành-Hưng

GIADINH

CÓ CHO MƯỚN XE HƠI MUI SẬP. CÓ LÃNH LÀM BÁNH ĐÁM CƯỚI KIM THỜI RẤT HUÊ MỸ. MỖI BUỔI SỚM MAI CÓ ĐỒ ĐIỂM TÂM, TRƯA VÀ TỐI CÓ ĐỒ GIẢI LAO.

Hai điều đáng lo ngại cho nước Nam ta nhứt

Một nước chừa đầy dân tộc yếu hèn, nước ấy không khi nào mạnh đặng.

Chín phần mười (9/10) dân tộc nước ta trai thì mắt phải bịnh lao gái thì bịnh tử-cung bạch đới.

Đông Tây y-học đều phải rối rắm với hai chứng bịnh ấy, vì thuốc thì nhiều, mà sự công hiệu thì rất ít. Cái mục đích của bao nhiêu ông danh y ngày nay ông Lý-thiên-Nhơn đã đoạt thành với mấy năm chuyên môn lo khảo cứu.

Ông đã tìm đặng nhiều phương thuốc hoàn toàn công hiệu sống vào giết tuyệt vi trùng ho lao bacille de Kock.

Ông lại còn tìm đặng cách trị bịnh tử-cung bạch-đái gồm có hai món thuốc uống và một thứ thuốc lấy hơi xong vào tử-cung giết tuyệt bịnh vi trùng trừ tiêu bạch đái.

Vậy ai mang hai chứng bịnh hiểm nghèo ấy mà đã dùng đủ các thứ thuốc Tây Nam nhưng bịnh mình vẫn trơ trơ thì mau đến nhờ ông cứu giùm. Mỗi ngày ông có mặt tại phòng việc ở đường Galliéni số 215 217 Saigon, từ 7 giờ tới 11 giờ và 3 giờ đến 6 giờ. Ở xa không thể tới đặng viết thơ kể rành bịnh theo adresse sau đây sẽ có thuốc gởi tới nhà.

Monsieur HUỲNH-KIM-NGỌC
215-217 Boulevard Galliéni — SAIGON

Thuốc trị lao : 3$85 (kể cả tiền gởi thuốc) uống đặng 7 ngày 3 thứ thuốc
Thuốc tử-cung : 3$00 (3 thứ dùng 7 ngày.

Dạy riêng Pháp-văn

Dạy học đủ

Pháp-văn thương-mãi. Bài vở soạn riêng cho mỗi nghề-nghiệp. — Tập nói chuyện ; bài vở soạn cho nam nữ mới học và muốn học thêm — Dạy để đi dự thi ; dạy bằng cách gởi thơ.

Rất cần cho mọi người có thể đến tại nhà dạy

Giá rất hạ — Dạy mau giỏi

PAUL CHEP

54 Rue de Reims Saigon

Tú tài, Hàn-Lâm-Viện, Paris

70 người hàng vải phản đối viên coi thuế Beaubois

Hôm thứ năm 6 Mai, các hàng bán vải vóc ở chợ Vinh đều cùng nhau đình nghiệp. Họ đến tụ tập cả ở trước cửa tòa Sứ để tỏ ý phản đối viên coi xếp thu thuế chợ tên là Beaubois, vì kêu về thuế đánh quá nặng.

Theo lời họ nói thì viên coi thu thế chợ hay xử với họ quá ăn nhẩn.

Vay thế nhà đất

Hội VẠN-QUỐC TIẾT-KIỆM ở đường Chaigneau số 26, SAIGON có cho vay thế chưng nhà đất tọa lạc tại châu thành SAIGON-CHOLON và GIADINH, tiền lời mỗi năm tám phân trăm (8 %) có thể trả góp vốn lời mỗi tháng.

Số tiền đặng lãnh mau mắn. Trả lời mau chóng trong 48 giờ.

Ông Mialin thế cho ông Roger cai quản phòng báo-giới Nam-kỳ

Cách đây ít lâu E. Marquis đặng linh về nghỉ bên Pháp thì phòng việc báo giới trên phủ Thống đốc Namkỳ giao lại ông Roger cai quản thì nay ông nầy đặng đổi đi sở khác, ông Mialin thay thế.

Theo lời tuyên bố của ông Mialin với một bạn đồng nghiệp thì ông hứa sẽ ráng hết sức cho tin các báo thêm nhiều và có lẽ theo lời nói khiêm nhượng là ông mới nhận chức đầu không bằng những người trước ông gần đây như hai ông Marquis và Roger, nhưng ông sẽ tận tâm giúp các báo trong các phương diện để cho chánh phủ mau rõ biết hiện trạng của các báo.

Một tên thổ bị đánh bể sọ

Trưa ngày 5-3-37 vào lối 11 giờ rưởi, thầy phó Hương quản làng An-ninh có chở vào nhà thương một tên thổ lạc chừng 35 tuổi bị đánh bể sọ, máu trong lổ tai lổ mũi ra rất nhiều Tên thổ nầy mê mang bất tỉnh, thành thử trong nhà thương không một ai biết nó tên họ là chi.

Theo sự dọ hỏi của chúng tôi thì đêm ấy làng gần đây có hát dù-kê nên tên thổ nói trên mới lần mò đến coi hát, rồi không rõ vì sao mà bị chúng đánh đến nỗi nằm bất tỉnh ở bên đường mãi đến sáng ra người ta mới hay, cáo báo với làng và chở tên thổ bị đánh vào nhà thương.

Theo lời một thầy phạm-nhe nói lại thì tên Thổ ấy bị đánh bể sọ bịnh tình khá nặng và bị đánh bằng một khúc tre có củ.

Trong lưng tên nầy có dắc một con dao. Người ta độ là vì sự tiềm thù nên va mới bị đánh.

Nhà đương cuộc còn đang mở cuộc điều-tra.

Sớp phơ xe Đông Hải bị sớp phơ xe Tam-Tài đón chém

Sáng ngày 6 Mai rồi vào lối 7 giờ rưởi khỏi công sở Gò dầu hạ chừng 15 thước, trên con đường Saigon Tây ninh, có xảy ra một vụ đánh chém, may có người can thiệp kịp không thì cũng xảy ra án mạng.

Vào giờ đó chú Hà-văn-Lạc 45 tuổi cầm lái chiếc xe đò hiệu Đông-Hải số C I. 83 chạy đường Cholon — Tâyninh vừa tới chỗ nói trên thì thấy trước mặt có chiếc xe hiệu Tam-tài dậy ngang qua cản đường.

Chú Lạc vừa thắng xe lại thì trong căn nhà ở gần đó xông ra có 10 người trong số nầy có tên sớp phơ Lang đi chiếc xe cản đường đó vây đánh và chém chú.

Một mình với tên lơ chú Lạc ráng tả xông hữu đột, nhưng không khỏi bị chém một dao ở đầu và bị đánh 2 cây nơi chả vai và chơn.

May khi ấy có một người lính đi trên xe chú Lạc nhảy xuống can thiệp và bắt được Lang với một tên nữa trong tay còn cầm dao và cầm cây.

Nội-vụ đem tới công sở Gò-dầu-hạ, làng lấy khai xong liền giải nội-vụ xuống quận Trảng-Bàng nhưng không đem đồ khí-giới dặng làm bằng cớ, chúng tôi nghe như người ta muốn thu xếp vụ ấy cho êm thì phải nhường chú Lạc không chịu.

Bọn hung bủ nầy trước đó một ngày đã đón chú Lạc mà toan đánh chém, nhưng nhờ sự cứng cỏi của chú mà bọn nầy 7 đứa phải nhượng bước.

ĐỖ-NHƯ-LIÊN

91 & 110, rue d'Espagne — SAIGON

Téléphone N° 21.876

Sửa và cho mướn máy đánh chữ, Bán quần hồi. Pen hột ở các làng. Bán xe máy nhiều hiệu tốt và đồ phụ tùng xe máy xe hơi. Bán sỉ và bán lẻ. Khắc con dấu, làm mộ bia đá cẩm thạch.

Sửa máy viết porte plume réservoirs.

Làm đại-lý bán máy đánh chữ hiệu

HERMES BABY

Có chữ quốc ngữ.
Làm hình cẩn ốc xa cừ.

Nạn nhân mản

Giửa lúc nhà cầm quyền đương lo di dân Bắc vào Nam, bạn đồng nghiệp Bạn Dân có viết bài dưới đây rất hạp thời, nên chúng tôi xin trích đăng để hiến bạn đọc.

Chính phủ đương lo giải quyết vấn đề nhân mãn ở Bắc kỳ và nhiều miền bắc xứ Trungkỳ một cách riết lắm. Những lời tuy'n bố của các ông Moutet, Brévié Varenne các cuộc điều tra quan sát vừa qua đều chứng rỏ cái tính chất hiện tại thiết thực những vấn đề ấy.

Vậy tưởng cũng nên đưa đó ra bàn đăng cùng nhau chúng ta có thể có một cách nhận định chắc chắn đối với cách giải quyết sau nầy.

SỰ QUAN-HỆ CỦA VẤN ĐỀ

Ở Bắc-kỳ nạn nhân mãn chính tại miền hạ du. Miền ấy gồm những tỉnh Ninh.bình, Nam-định, Thái-bình, Kiến-an, Quảng-yên, Hà-đông, Hà-nam, Hưng-yên, Hai dương, Bắc giang, Bắc ninh và một phần nhỏ những tỉnh Phú - thọ, Sơn-tây, Vinh yên, Phúc-yên, Thái-nguyên. Tất cả chỉ có 15.000 cây số vuông mà dân số thì đến 6500.000. Độ đông mật độ dân cư, nghĩa là số người ở mỗi cây số vuông, có hơn 430 người.

Nhưng không phải dân cư đều quân phân trong các tỉnh ấy. Người ta tính 7 500 cây số vuôn mật độ dân cư dưới 400 người, 3.100 cây số vuông mật độ dân cư từ 400 đến 600, và 4 300 cây số vuông mật độ dân cư trên 600 người. Những tỉnh chạy dài theo sông Nhị-hà, nhứt là miền gần bể, dân số trung bình mỗi cây số vuông là 1000-1500 người. Đặc biệt nhiều làng tỉnh Nam-định dân đông đến 1.600, 1.700 người mỗi cây số vuông Làng Hành. thiện đến đông nhất 3900 mỗi cây cố vuông.

Ở Trung kỳ nạn nhân mản có tại tỉnh Thanh - hóa, diện tích 2864 cây số vuông ; dân số 725.000 người. Mỗi cây số vuông trung bình có 253 dân.

Xứ	Diện tích	
Bắc kỳ	103460	cây số vuông
Trung kỳ	147608	—
Nam kỳ	57000	—
Cao mên	173000	—
Ai lao	—	

Xứ	Toàn xứ	Mỗi km 2
Bắc kỳ	8.700 000 ng	84 người
Trungkỳ	5.056000	— 34 —
Namkỳ	4.616000	— 81 —
C. Mên	3.045000	— 18 —
Ai lao	1.012000	— —

Một điều hệ trọng là dân số miền Hạ du Bắc-kỳ tăng gia rất chóng. Người ta tính trung bình mỗi năm 100 dân thêm lên được 13 người nữa, nghĩa là mỗi năm toàn miền sẽ thêm được 65000 đến 100.000 người.

Đến 1941 dân số sẻ la 7.176000 người

—	1651	7.924000
	1961	8.820.000
	1071	9.678.000
	1981	10.673,000
	1991	11.791.000
	2001	13.117.000

Mỗi cây số vuông, đến năm 2001 sẻ có 860 người ! Nhưng tính như thế là chỉ đề thấy sự quan hệ của nạn nhân mản, chớ không thể đúng hẳn với sự thật được, người ta làm s o tưởng tượng cái miền hạ du ngày nay nuôi dở sống dở cuột 6.500.000 dân sẻ có thể nuôi sống gần đôi cái số ấy, nếu ngay bây giờ không có một cuộc cải tổ hoán sinh nền kinh tế ? Vì cuộc ti'n hoá của dân sự không phải độc lập; trái lại nó phụ thuộc vào nhiều động cơ mà cái chính là cơ sở kinh tế. Điều đó buộc chúng ta phải đặt vấn đề nhân - mản một cách khác.

Cách đặt vấn-đề nhân-mãn

Đặt vấn-đề nhân-mản, người ta đề ý đến địa diện thì it, đến sức sản xuất vật thực thì nhiều. Ở xứ nông nghiệp như xứ ta, người ta căn cứ vào mật độ lương thực hơn là ở mật độ dân cư. Thật vậy dân đông hay kém, tùy ở số lượng đồ ăn đồ dùng hơn h't. Địa diện hầu như không quan hệ chút nào. Kinh thành Paris diện tích nhỏ bé mà không hề thấy ai nói nó mắc bịnh nhân-mản với 3, 4 triệu dân đương thời.

Cho nên muốn thấy rõ nạn dân-mãn, không thể tin ở số tăng dân như trên. Phải xét trước hết cái hiện tình và cái tương lai của nền kinh tế cung cấp vật thực cần thiết cho dân số ấy.

TÌNH HÌNH KINH TẾ MIỀN HẠ DU BẮCKỲ

Trong phần lớn nền kinh tế thuộc về nông nghiệp và phần lớn của nền nông nghiệp là nghề trồng tỉa. Người ta tính miền này có tất cả được 1.200.000 mẫu tây (hectares) đất có trồng tỉa. Mà 1.100000 mẫu là ruộng trồng tria. Tính ra mỗi người dân có được 0 mẫu 17. Nói một cách khác mật độ lương thực mỗi cây số vuôn 786 người. Riêng cho nhiều tỉnh con số ấy lại lớn hơn nữa. Như ở Nam định mật độ lương thực đến 809 người.

Những tỉnh Trung kỳ mắc nạn nhân mãn nhiều nhứt tỉnh thế cũng không khá hơn mỗi người dân ở Thanh được 0, 168, ở Nghệ-an 0,144 2 Hàtỉnh được 0.153

(Còn nữa)

Bức thơ của dân tổng Tân-phong-hạ về

VIỆC ĐÓNG THUẾ VÔ-SẢN

BẨM QUAN TOÀN-QUYỀN, QUAN THÔNG-ĐỐC VÀ QUAN CHỦ-TỈNH CHOLON

Chúng tôi là dân, tất cả trong tổng Tân phong hạ làm đơn nầy nầy trình bày cho quan lớn rõ những sự uất ức bực tức của chúng tôi. Chẳng biết làng lính có được lịnh quan trên dạy biểu không mà thi hành không đúng theo như nghị - định của quan Thống đốc bố cáo dán khắp các nơi ; hửu sãn là ai có dửng bộ điền thổ, ba - tăng sanh ỷ và ăn lương mỗi năm hơn 360p 00 thì đóng thuế thân 5p.50 còn ngoài hạng ấy ra là hạng vô sản phải nạp 4p.50. Nghị định ấy hết sức rõ ràng.

Thế mà làng, lính, tổng. quận cứ bắt ép đóng 5p.50 hết thảy. Họ làm chuyện sái nghị định. Nếu dân nào biết đều ấy nói ra thì họ cho là « Cường ngạnh chống với nhà nước » và họ ghi vào sổ dân bất lương.; họ sẻ kiếm chuyện khó dể đủ thứ.

Chúng tôi là dân nghèo đem tiền đến xin đóng 4p.50 làng không cho. Làng vẫn giữ giấy thuế thân mải; chúng tôi phả đành bó tay cột chưn nơi nhà không dám tới thành thị kiếm công việc làm lúc ruộng nương vô sự. Như thế chúng tôi và vợ con cha mẹ già của chúng tôi lấy chi mà sống, thuốc men lúc ốm đau, lại tiền đâu mà nộp thuế.

Trong làng chỉ có một số rất it oi người được ân huệ đóng 4p50 mà thôi ; còn vô số người vô san nghèo nàn đều bị dứng vào sổ đóng 5p50. Chúng tôi là dân nghèo tới xin đóng theo hạng vô sãn mà làng buộc đóng theo hạng hửu sản nên lấy làm lạ phải đem tiền về chờ nhà nước thấy mà định liệu dạy lại làng.

Thậm chí, mấy bữa rày làng lính đón theo đường đi lục từ nhà góp hết giấy thuế thân của nhơn dân trong làng.

Vậy hết thảy phần đông bọn nghèo chúng tôi làm đơn nầy mong quan trên thầm xét mau mau cho lịnh làng lính thi hành đúng theo nghị đinh của quan Tuống đốc, nghĩa là cho dân vô sản chúng tôi đóng 4p.50 còn như chúng tôi chưa có tiền đóng xin trả giấy thuế thân lại giùm chúng tôi hầu chúng tôi được thong thả đi kiếm việc làm có tiền mới đóng thuế được.

Nay bầm
Ngày 9 Mai 1.937
Hết thảy dân nghèo ở tổng Tân phong hạ đồng ký

Xung - đột ở Toulouse

(*Tiếp theo trương nhứt*)

đã ban cho những cuộc biểu tình trong dịp lễ ầy. Chánh phủ sẽ không bao giờ cho phép những cuộc biểu tình ở giữa châu thành Paris.

Xung-đột ở Tonlouse trong dịp Jeanne d'Arc

Paris 9 Mai —. Không có cuộc xung đột chánh-trị nào xãy ra trong cuộc diễn binh. Trái lại ở Toulouse một toán 400 người đã toan phá cửa nhà thờ vì vậy nên gây ra một cuộc xung đột. Linh ảnh sát phải can thiệp. Có 40 người bị thương.

Tonlouse 9 Mai. Nhiều cuộc xung đột vì chánh trị đã xãy ra sáng hôm nay khi phát hành lễ Jeanne d'Arc công chúng vì la ó những tiếng nghịch thù, dân biểu tình liền hát Marseillaise rồi kéo đến giữa châu thành để xung đột với đám dân biểu - tình phần đối Bốn người bị bắt Có 2 người bị thương nhẹ.

Nhà nghiên cứu kinh nghiệm

Từ Thượng cổ chí Trung cổ cho đến hạ nguơn ? ? ?

BẮT ĐẦU TỪ CÓ THẾ - GIAN

Thì loài người ở đâu mà xuất hiện, sanh hóa, rồi hóa sanh toàn thể ở trong vủ trụ, từ thuở có thế gian ? Nếu mà nhà cổ học không có kinh nghiệm thâm thúy, tuyệt đối cao xiêu, thì bao giờ bi t đặng cái vật gì mà hóa sanh loài người nguyên chất chân vì từ thuở u-minh cho đ'n khi sáng tỏ, nhà cổ học nhờ cổ thụ lưu truyền nhiều phương huyền bí mới biết cái đời người sanh ra ai ai cũng phải chịu cái cảnh ưu sầu thảm não, cái kiếp làm người ở thế - gian : người mà có việc rắc rối trong gia đình hoàn cảnh sở bức mà không tìm nhà tướng số đặng mà hỏi cái nguyên nhơn việc nên hư thành bại là người vô phước trong cỏi đời.

HỒ - NGỌC - SUNG

Nhà tướng số nổi danh nhứt tại Saigon đường Colonel Beudonnet số 158 dãy lạc xoong (Ban đêm về nhà lựa ở Láithiêu).

BÀI CẬY ĐĂNG

Kính cáo độc giả Kinh tế Tân văn

Tờ Kinh-tế-Tân văn do ông Hồ-Cát được giấy phép ngày 16 Octobre 1936 đả nhường lại cho chúng tôi ra được ba số và đã in xong số 4 thì có giấy tòa Khâm đưa sang bão rằng báo đã quá hạn không được xuất bản nửa, vì tuy rằng ngày 14 Janvier 1937 ông Hồ Cát có trình một sở báo Kinh-tế Tân-văn tại tòa Khâm, nhưng Chánh-phủ không công nhận đó là một tờ báo hợp lệ.

Tuy sự không công nhận ấy cũng có quá muộn chưa nói đến sự phải hay không phải, nhưng chúng tôi không phải là hiểu phép luật hơn nhà cầm quyền pháp luật, vậy chúng tôi xin cám ơn các bạn đọc và mong sẽ có phen hậu hội may mắn và bền bỉ hơn.

PHAN BÁ NGUYÊN

NHỮNG SỐ TRÚNG VỀ

Cuộc xổ số Tombola Hội-chợ Châu-đốc năm 1937

Số độc-đắc 28.851 trúng một cái xe Peugeot 201
số 30.621 trúng một cái máy may
số 26.272 trúng một bộ ghế salon kiêm-thời
số 00.824 trúng một cái đồng-hồ « Westminter »
số 05.996 trúng mộ cái xe máy
số 08 920 trúng mộ cái xe máy
số 35.186 trúng một cái máy chụp hì h
số 20.443 trúng một cái máy chụp hình
số 00.288 trúng một cái máy hát
số 06 993 trúng một cái máy hát và 105 số trúng đồ khác kể dưới đây :

21.690	10.211	01.893	07.167
19.6'4	21.573	35.441	38.359
24 914	38.245	38 272	17 715
26.441	13 612	08.313	19.915
02.156	31.772	33.551	39.151
07.628	29.768	37.992	28.674
16.001	31.405	31.852	32 118
06.168	17.334	09 857	39.097
26 924	13.142	17.792	21.302
39.307	11.444	08.010	32.993
36.251	38.642	04.520	02.268
11. 80	16.793	07.741	6.484
37.624	28.116	10.504	30.188
09.941	11.953	17.087	29.479
32.006	23.315	16.903	23 909
22.190	14.470	01.749	32.311
22.008	03.684	17.883	08.281
13.454	39.046	02.366	37.259
10.252	29.239	19.153	22.032
33.361	12.852	22.417	12.735
15.337	13.939	23.863	16.184
31.930	18.112	23.098	34.178
26.919	27.287	01.144	12.910
11.735	30.032	32.403	36.873
22.822	24.433	27.228	25.579
06.176	26.624	33.170	34.028
04.130.			

XIN LƯU-Ý.— Những số được trúng lãnh tại nhà hội làng Châu-phú (Châu-đốc). Số nào không lãnh trước ngày 30 Juin 1937 sẽ nhập về của hội.

Chuyện thị - phi

(*Tiếp theo trương nhứt*)

Muốn thiệt-hiện một chủ-nghĩa gì người ta phải hiệp lại nên một nhóm đồng bạn đồng-chí để định sách lược hành động ; ấy là đã thành chánh đảng vậy.

Cũng thời mong thiệt-hiện chủ-nghĩa xã hội mà mỗi phái có một sách-lược khác nhau, có đệ nhứt quốc-tế cộng-sản, có đệ nhị, có đệ tam, có đệ tứ, có đệ gì nữa cũng không ai biết.

Cứ như ấy mà suy thì loài người ắt phải có hoàn-cảnh, phải ứng phó với hoàn-cảnh thế nào cho sống được, mà muốn ứng phó với hoàn-cảnh phải tùy địa vị xã hội của mình mà nhìn nhận một chủ-nghĩa ; và cho được thiệt hiện chủ nghĩa ấy phải cần tham gia chánh-đảng.

Đọc tới đây ắt anh Như-Hoa sẽ nói: Trường-Tiểu rồi sẽ gọi cả anh em ở nhà quê là Robot nửa. Không, anh em ấy không bao giờ họ nói rằng họ không chánh đảng, không chủ nghĩa. Họ cũng muốn nhẹ thuế, muốn tự-do kia mà ! Ấy là vì hoàn-cảnh đặc biệt của họ, họ không nói ra, song họ có chủ-nghĩa dân-chủ ấy.

Trường-Tiểu nầy phải tốn công làm khôn giảng chánh trị nguyên lý với anh Như Hoa đây, là vì ảnh là người có học thức, là người hay viết nói, mà thình lình lại phát biểu cái ý ki'n lạ lùng.

Anh Như-Hoa ơi, anh đừng giận nhé! Không chủ-nghĩa gì cả, chỉ có một việc phục sự bạn đọc thì anh có khác gì cái vai trò của người Robot. Người Robot không ứng phó gì với hoàn cảnh chỉ phục sự chủ nhơn theo việc chủ nhơn đả đ nh.

Anh có muốn cãi lại với Trường-Tiểu cho hả giận, xin hãy xét cho kỹ luận-lý bài nầy và nguyên lý triết học rồi sẽ cải cho phả nhận, cho ra nhà học thức chút, nghèo anh Như Hoa.

Các bạn nữ lưu cần phải săn sóc da mặt để cho được mãi mãi trẻ trung. Muốn cho có duyên và giữ vẽ đẹp các bà các cô nên mua phấn dồi mặt và crème hiệu «TO. KALON». Chỉ có hiệu phấn (TOKALON) là đáng dùng thôi.

THUỐC

BỎ Á-PHIỆN

Qui ngài muốn tìm thuốc bỏ Á-phiện, xin nhắc lại thứ thuốc NAM-HƯNG GIỚI YÊN-HOÀN là một món thuốc do người đã bị bịnh ghiền nặng chế ra, để tự mình chữa lấy mình, nên chi cách chế luyện rất công phu giúp cho người bịnh bỏ một cách rất dễ dàng, chỉ trong 5, 10 ngày là bỏ được.

Cách bỏ giảm đã mát mà lại bổ đầu cho lảo nhược bực nào, dùng đến là bỏ được một cách vui vẻ không sanh ra chứng bịnh gì khác không mất sức.

Thấy mập mạp, them nạng cân ngay, giá từ 0p.50, 1p.00, 1p.50. Tổng đại lý phát hành trong Nam

Maison ĐỨC-THẮNG

số 148-150, Bd. Albert 1er Dakao SAIGON

Có bán lãnh hóa giao ngân thơ và mandat để M. Nguyễn-v-Thức.

Bán lẻ : Vũ Lai 103 P. Blanchy Tândinh, và cô Nguyễn thị-Kinh Saigon.

N. B. Qui bà qui cô có muốn cho trẻ em không có rôm sãi chỉ nên dùng phấn con Phụng-Hoàng là một thứ phấn của người Annam chế ra rất thơm rất tốt, giá bán một hộp 0p.10

Hơn 25 năm danh tiếng
TIỆM VÀNG CỦA ÔNG
Nguyễn - văn - Thơm
Số 156 đường Colonel Boudonnet
(Ngang gare xe lửa Mỹ Saigon)
rất được lòng tín nhiệm của quí bà, quí cô. Vàng tốt có bảo lãnh, kiểu kim-thời rất đẹp. Có bán nút áo kiểu, đồ đồng, đồ thêu ảnh làm hành mưt đám cưới và lãnh thiêu đủ kiểu.

Đờn Ca
NHÀ HÀNG:
Nguyễn-văn-Đắc
Thứ ba, thứ Năm, thứ Bảy
Từ 5 giờ rưỡi chiều tới khuya

TRỤC TÍCH

TIÊU - ĐÀM - HOÀN

Thuốc trị đau bụng phòng-tích, đau bụng kinh-niên

1·) PHÒNG-TÍCH : Bởi khi ăn no. hoặc uống rượu say, hoặc đi đường xa về còn đương mệt nhọc, hoặc khi đói bụng thái quá, hoặc đau mới mạnh rồi liều nhập phòng rồi sanh ra bịnh đau bụng PHÒNG-TÍCH, trong bụng có cục đàm độc, hoặc hông bên tả hoặc hông bên hửu không chừng, đau bụng chẳng luận ngày đêm, ăn uống không tiêu, no hơi sình ruột, hay ợ chua, hay khạc đàm, đường đại bón uất dữ dội, hình vóc tiều tụy bần thần mệt nhọc, đau bụng lâu năm mà không hết uống thuốc nầy vào hết liền, cục đàm PHÒNG-TÍCH trong bụng lần lần tiêu hết các bịnh đều hết, trong mình mạnh khoẻ sức lực hơn xưa.

2·) ĐỘC-TÍCH : bởi tại đi xứ rừng cao nước độc bị cảm sơn lâm, thường khi phát ra bịnh rét dây dưa, khi đương phát rét ăn uống không kiên cữ đàm độc tích tụ trong bụng thành ra cục báng trong bụng, hoặc tả, hoặc hửu không chừng, nằm ý một phía càng ngày càng lớn, chứng nầy không có đau bụng, ăn uống không tiêu, đo nơi ợ chua, da mặt mét vàng bình vóc gầy ốm, uống thuốc hoàn nầy vào cục báng lần lần tiêu hết, bịnh rét hết dứt, các bịnh đều hết.

3·) ĐAU BỤNG ĐÀM TÍCH : bởi người ỷ sức mạnh ăn uống không kiên cữ, ăn đồ sanh lãnh sống sít độc địa hoặc các thứ thịt sống, ăn uống không chừng đổi, hoặc khi đêm khuya ăn rồi ngủ liền hoặc khi mới đau mạnh rồi ăn đồ sống sít làm cho đồ ăn không tiêu hóa đặng sanh ra đàm, mà tích tụ trong bụng thành ra một cục ĐÀM-TÍCH hoặc tả, hoặc hửu, hoặc lớn hoặc nhỏ không chừng, làm cho đau bụng luôn luôn ngày đêm không dứt, đau thốn sau lưng đau lòng lên ngực hoặc đau hai bên hông, đường đại bón uất dữ dội, thường hay khạc đàm, nhức dầu chóng mặt, bụng beo, hình vóc gầy ốm uống hoàn thuốc nầy hết đau bụng liền, cục đàm lần lần tiêu hết, các bịnh đều hết.

Ba chứng đau bụng kể trên hình trạng bịnh đều tương tự như nhau, đau lâu và đường đại bón uất, coi cho trúng chứng bịnh uống hoàn thuốc nầy thì 10 bịnh hết cả 10 thiệt là một món thuốc giá rẻ tiền đặc biệt mà sự công hiệu xứng đáng ngàn vàng, có nhiều người đau bụng lâu năm như kẻ trên uống thuốc bạc trăm mà không hết, sau gặp thuốc nầy chỉ tốn có 0$80 mà bịnh hết dứt tôi đã thí nghiệm chắc chắn nhiều bịnh như vậy, nay tôi mới vùng bụng đem ra công hiến cho đồng bào để trừ tuyệt những bịnh ngặt nghèo cho xã hội, mà đặng thêm danh giá cho nghề thuốc nước nhà, chẳng uổng công lao của tôi sưu tầm tìm kiếm.

ĐỜN BÀ CÓ THAI KHÔNG NÊN UỐNG
Giá mỗi hộp .... 0$40
Nhà thuốc : VÕ-VĂN-VÂN THUDAUMOT
Chi ngánh
229 Rue d'Espagne — Saigon

ĂN THÌ LỰA MIẾNG CHO NGON...

Dùng vật-chất mà bồi dưỡng tinh-thần là chủ tâm của bổn hiệu.

Hiệu « Văn - Uyển Đại tửu Lầu » môn bài 96 đường Paris. ngang cửa rạp hát Quảng - Đông Chợ-lớn, là một tiệm đã được quí khách Việt - Nam chú ý đặc-biệt, chẳng nhưng vì các cách tiếp rước nhả nhặn, phục sự châu tất, chưng dọn trang hoàng, mà cũng vì các phương chọn đồ ăn toàn hảo lo nấu nướng tinh vi, không đám phụ với bốn chữ CAO-LƯƠNG MỸ-VỊ.

Bổn hiệu lại có đặt riêng ở kế bên môn bài 96, một Chi-ngánh số 94 đường Paris - Cholon, cũng bán đủ các thức ăn ngon mà giá rẻ vì bài trí đơn giản hơn,

Xin Chư-tôn quan cố.

Một cuộc láng công nửa ở dèpôt xe lửa Saigon

°o°

Hôm qua 10 Mai 1937 vào lối 8 giờ sớm mai, anh em dân thợ ở dépôt xe lửa Saigon có lảng công trong mười phút đồng hồ. Anh em có cử hai người đại biểu đặng đưa đơn lên ông chánh kỹ sư xin hai điều:

1· Giải quyết giùm vấn đề anh làm lửa Lê-Hòa đã bị một người cặp rằng tên Trần-văn-Hợi đánh trọng thương hôm 2 Mai mà chúng tôi đã thuật rỏ rồi.

Hôm 3 Mai anh em lao-động có làm một cái đơn xin ông chánh kỹ-sư phải đuổi anh Hợi ra khỏi sở, trong 1 tuần rồi mà không thấy kết quả nên anh em có tựu hợp lại trước bureaux đặng xin giải quyết cấp kỳ.

Anh em lao động cương quyết là trong lúc đó có ông phó kỹ-sư đến đó, ông có hứa với anh em rán yên trí mà làm việc, ông nói ông hết lòng sốt sắng và dích thân đi đến nhà thương và phải đi ra Mương màn đặng điều tra và ăn kết nữa.

2·- Ung bộ cho anh em lao động Bason, vì nay họ đình công đã quá một tháng mà chưa giải quyết và điều định. Vì giai cấp thợ thuyền vì sự thống khổ và vì sự sanh hoạt mắc mỏ nên anh em lao động xe lửa xin ủng bộ giùm.

Cuộc lãng công ấy không có sự lôi thôi gì xảy ra.

THỂ THAO GIẾT NGƯỜI

Hai võ-sĩ dượt nhau một người bị thiệt mạng

Anh Huỳnh-văn-Ngọc 30 tuổi cu-li ghe nhà ở tại bờ kinh số 1, Bình-đông, Cholon là một tay ham mộ nghề võ Annam lắm. Ngọc đã có học nhiều thầy mà không thích theo ý muốn vì người thầy nào muốn dạy nghề anh ta ít nữa phải thử sức thắng anh ta mới có thể làm thầy anh ta được.

Mới rồi đây Ngọc gặp một võ sĩ nữa tên là Nữ. Nử khích Ngọc thử nghề chơi cho biết ai cao thấp và hứa thắng Ngọc thì dạy nghề cho Ngọc.

Hai đàng ưng thuận nhau mới dẫn ra một miếng đất trống ở gần nhà Ngọc mà thữ sức.

Hai đàng thao diễn vài đường vỏ qua lại Nữ đá trúng dái Ngọc một cú khá nặng, Ngọc té ngửa dưới đất không nhúc nhít.

Nữ thấy vậy tưởng Ngọc giả ngộ chơi nên bảo ; « Ngồi dậy mậy, dậy mà, thữ sức chơi mà làm bộ hoài »

Ngọc cũng cứ yêm-liềm lặng-lẽ, Nữ chạy lại coi kỷ thì mặt mày Ngọc tái xanh còn hơi thở yếu yếu. Sợ hoả g hốn Nử liền cho người ta hay chở Ngọc vô nhà thương Chợ rẫy; không bao lâu anh ta lấy hơi thở cuối cùng

Nữ đã bị nhà chuyên trách bắt giam.

Bửa tiệc thứ nhì tại nhà hội S.A.M.I.P.I.C.

Lúc sau đây nhà hội SAMIPIC đã sửa sang lại rất tốt đẹp, trên lầu thì đã phá hết mấy cái phòng nên rộng rải vô hồi có thể chứa được đôi ba trăm quan khách.

Hôm chiều thứ bảy 8 Mai qui ông, qui thầy trong các hội đều tựu ngau trên 80 mươi người dự tiệc thứ nhì của hội SAMIPIC đặt ra.

Nghỉ vì phần đông các hội viên ít có gặp gỡ cùng nhau nên hội SAMIPIC mới bày ra cứ mỗi đầu tháng, chiều thứ bảy thiết một tiệc trà ai dự tiệc đậu tiền, qui bà qui cô cũng đồng một thể.

Lại có đặt máy hát (Pick-up) để cho qui ông qui bà nhảy đầm, có đờn ca, tài tử giúp vui, có bán rượu giải lao. Có lẽ rồi đây mỗi tháng số người dự tiệc càng tăng thêm vì nghe đâu bửa tiệc đầu được bốn chục người.

Có lẻ hội còn chước lương lo xây một cái hồ tắm cho tiện bề cho hội viên cùng qui cô, qui bà tập lội.

Quanh vụ bồi phòng ngủ đánh lộn

M. Năm-Dồng kiện lại tiền cáo

Theo như tin tòa án chúng tôi đã đăng hôm qua có thuật rõ vụ tòa trừng trị xử bữa thứ bảy rồi về vụ bồi hai phòng ngủ « Đại-Tân » và « Thanh Long » đánh nhau, mỗi đứa đều bị 16 quan tiền treo.

Riêng về phần M. Dõng, chủ nhà ngủ « Thanh-Long » cũng bị kiện về tội xuối biểu, nhưng ra tòa được tòa xét cho vô tội nên tha bổng. Tưởng việc đả êm nay rõ lại M. Dỏng tính kiện lại tiền cáo là chủ phòng ngủ Đại Tân đòi tiền thiệt hại.

Imp. THANH-MAU SAIGON
MAU
Le Gérant : DUONG-THANH-PHONG